

USAID

COOPERAREA INTERCOMUNITARĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA: alimentarea cu apă și canalizare

Ghid practic și legislativ

Chișinău 2014

Realizarea acestui ghid a fost posibilă grație suportului acordat de poporul american, prin intermediul Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Conținutul acestei publicații este responsabilitatea exclusivă a autorilor și a Congresului Autorităților Locale din Republica Moldova și nu reflectă neapărat punctul de vedere al USAID sau a Guvernului Statelor Unite.

Ghidul a fost elaborat de către:

Ion Beschieru, magistrul în drept, expert coordonator

Natalia Ciobanu, magistrul în managementul și protecția apelor

Redactor: Viorica Mija

Machetare: Victor Pușcaș

Descrierea Cip a Camerei Naționale a Cărții

CUPRINS

Cuvânt înainte	7
Introducere	7
I. Situația actuală în domeniul cooperării intercomunitare în prestarea serviciilor de AAC în Republica Moldova	10
II. Baza legală necesară pentru cooperarea intercomunitară	15
III. Formele posibile de cooperare a APL în condițiile legislației actuale	19
IV. Pașii practici pentru crearea unei structuri de cooperare intercomunitară în domeniul AAC	28
V. Concluzii	36
VI. Recomandări	38
A. Pentru autoritățile publice locale	38
B. Pentru autoritățile publice centrale	39
C. Pentru comunitatea de donatori și societatea civilă	40
VII. ANEXA 1. Legea Republicii Macedonia cu privire la cooperarea intermunicipală	41
VIII. ANEXA 2. Acordarea directă a Contractului de delegare a gestiunii - “Regulile <i>in house</i> ”	61
IX. ANEXA 3. Propuneri de modificare a cadrului legislativ	63
Bibliografie și resurse utile	75

Abrevieri și acronime

- AAC** – (Serviciul de) alimentare cu apă și canalizare
- APL** – Autorități publice locale
- CALM** – Congresul Autorităților Locale din Moldova
- CIC** – Cooperare Intercomunitară. În acest document noțiunile de cooperare intermunicipală, cooperare intercomunală și cooperare intercomunitară se folosesc cu sens identic.
- FNDR** – Fondul Național de Dezvoltare Regională
- SA** – Societate pe Acțiuni
- SRL** – Societate cu Răspundere Limitată
- USAID** – Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională
- UTA** – Unitate teritorial-administrativă

Cuvânt înainte

Dragi colegi, stimate cititor!

Asigurarea cetățenilor noștri cu surse sigure de apă potabilă reprezintă o prioritară și o misiune de primă linie a autorităților publice locale. Totuși, în condițiile actuale, în situația în care infrastructura din domeniu este practic inexistentă sau se află într-o stare nesatisfăcătoare în majoritatea localităților din țară, pentru realizarea acestui deziderat e nevoie de un efort conjugat, din partea mai multor actori: autoritățile locale, comunitate, guvernare centrală, donatori etc.

Studiile de specialitate au demonstrat cu pregnanță că un serviciu public de alimentare cu apă și de canalizare este durabil din punct de vedere economic doar în circumstanțele în care este asigurat cu un număr minim de utilizatori și un anumit volum de apă consumat. În plus, calitatea apelor subterane sau chiar lipsa acestora în foarte multe localități ne orientează, pe termen mediu și lung, la proiecte magistrale, care au în calitate de ax director alimentarea preponderentă din sursele de suprafață – râurile Nistru și Prut.

GHID PRACTIC ȘI LEGISLATIV

Pentru situațiile reliefate, cooperarea intercomunitară reprezintă cheia succesului. Această schemă de colaborare, prin potențialul deosebit pe care-l oferă, poate contribui la îmbunătățirea și dezvoltarea serviciilor furnizate, oferind răspunsuri prompte și eficiente provocărilor curente.

Ghidul de față, elaborat de Congresul Autorităților Locale din Moldova, cu suportul financiar al Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID), vine în susținerea autorităților locale care doresc să coopereze, prezentând într-o formă organizată și accesibilă principalele aspecte juridice și organizaționale de realizare a parteneriatelor publice la nivel local – cooperarea intercomunitară.

Vă dorim lectură plăcută și utilă. Sperăm că acest Ghid va deveni pentru dumneavoastră un instrument viabil, fundamental și practic în realizarea viitoarelor proiecte de cooperare.

Tatiana BADAN,
Președintele CALM,
Primar de Selemet,

Introducere

Conform legislației, *distribuirea apei potabile, construcția și întreținerea sistemelor de canalizare și de epurare a apelor utilizate* reprezintă un domeniu propriu de activitate a autorităților publice locale de nivelul întâi. În același timp, autoritățile publice locale nu dispun de instrumente și resurse financiare suficiente pentru exercitarea competenței respective, în special a componentei investiționale. În rezultat, sectorul de alimentare cu apă și de canalizare din Republica Moldova se confruntă actualmente cu provocări majore – lipsa în genere a serviciului respectiv într-un număr mare de localități, învechirea continuă a infrastructurii existente, accesul limitat la surse de apă sigure și de calitate, capacitatea mică de plată a populației, consumul scăzut de apă, managementul ineficient etc.

În condițiile actuale de austeritate, *cooperarea intercomunitară și regionalizarea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare* ar putea să răspundă la o bună parte din provocările susmenționate. În Republica Moldova, această practică este încă puțin răspândită, fiind la început de cale. Lipsa experienței și a culturii de cooperare, cadrul legal confuz și incomplet, absența unor stimulente pentru încurajarea și susținerea inițiativelor de cooperare sunt doar câteva dintre cauzele care explică ritmul lent de dezvoltare a parteneriatelor între unitățile administrativ-teritoriale.

Promovarea cooperării intercomunitare și regionalizarea serviciilor va constitui în viitorul apropiat o direcție importantă

a politicilor de dezvoltare în sectorul serviciilor de alimentare cu apa și de canalizare. Acest deziderat este inclus în proiectul Strategiei de alimentare cu apă și sanitație a Republicii Moldova pentru anii 2014-2027, precum și în noua lege privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303, din 13 decembrie 2013.

Cooperarea intercomunitară poate conduce la îmbunătățirea performanțelor din sector printr-un management mai bun, menit să asigure un număr minim de consumatori strict necesar unor procese economice și tehnologice viabile, precum și prin beneficierea de economii de scară. De asemenea, cooperarea intercomunitară și efectul regional reprezintă un avantaj și sporesc șansele de a beneficia de finanțări pentru investiții în sector, inclusiv din fonduri europene. Nu în ultimul rând, prin cooperarea unităților administrativ-teritoriale în organizarea și furnizarea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, prin solidaritatea comunităților mari și mici, bogate și sărace, se contribuie la echilibrarea nivelului de dezvoltare a localităților.

Din aceste considerente, în cadrul proiectului „Consolidarea capacităților autorităților publice locale în domeniul gestionării serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare”, implementat de Congresul Autorităților Locale din Moldova, cu suportul financiar acordat de către Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID), s-a decis elaborarea acestui Ghid, care va reprezenta fundamentul pe care CALM își va construi ulterioarele activități de consolidare a capacităților locale în acest domeniu, precum și de promovare a schimbării la nivel de politici și de legislație.

Acest Ghid este destinat în primul rând autorităților publice locale, pentru care sunt incluse informații utile privind inițierea și formele de realizare a cooperării intercomunitare. În-

drumarul poate prezenta interes, în egală măsură, și pentru autoritățile publice centrale, reprezentanții societății civile, comunitatea donatorilor și experți. În context, sunt oferite informații, propuneri și soluții care pot sta la baza dezvoltării și reglementării la nivel legislativ a modelelor de cooperare.

Acest document reprezintă un ghid practic pentru autoritățile publice locale, în care este prezentată baza legală care confirmă dreptul autorităților locale de a se asocia și de a coopera în prestarea serviciilor publice, formele posibile de cooperare în condițiile legislației actuale, precum și etapele principale de instituire a cooperării.

Sub aspect de politici publice/inițiative legislative necesare, a fost analizată experiența altor țări în ceea ce privește reglementarea și instituționalizarea cooperării intercomunitare, în special cea a României și Macedoniei. În baza acestor practici, care au demonstrat eficiență în statele susmenționate, a fost elaborat un proiect de lege care ar îmbunătăți substanțial mecanismul de cooperare. În anexă, este prezentată legea Macedoniei privind cooperarea intermunicipală, document folosit ca reper în mai multe discuții despre cooperare care au loc în țară și peste hotarele ei. În final, Ghidul propune un set de concluzii și recomandări destinate autorităților publice locale, autorităților publice centrale, comunității de donatori și societății civile.

I. Situația actuală în domeniul cooperării intercomunitare în prestarea serviciilor de AAC în Republica Moldova

Deși în Republica Moldova există o bază legală care oferă dreptul autorităților publice locale de a coopera/a se asocia în prestarea serviciilor publice și în apărarea drepturilor și intereselor comune, cadrul normativ actual nu oferă soluții clare în privința mecanismelor și formelor concrete de cooperare. Mai mult ca atât, lipsa unui cadru strategic și a unei viziuni clare privind natura și esența cooperării intercomunitare conduce la abordări fragmentate, contradictorii și neadecvate în privința cooperării intercomunitare. Această lacună a fost identificată în textul mai multor proiecte de legi și strategii (proiectul Legii privind Salubritatea localităților; proiectul Legii privind Serviciul de Alimentare cu Apă și Canalizare; Strategia Națională și Regională de gestionare a deșeurilor solide etc.). Vidul legislativ în privința unor aspecte ale cooperării intercomunitare este accentuat și de lipsa unui cadru metodologic (ghiduri, instrucțiuni, note metodice, modele de acte juridice), care ar oferi autorităților locale o claritate în privința etapelor și formelor de realizare a acestor proiecte de cooperare.

Analiza situației actuale în domeniul cooperării intercomunitare, în general, precum și în cel al AAC, în special, a permis identificarea următoarelor probleme și, respectiv, direcții prioritare ale politicilor publice:

1. Cadrul legal incomplet, uneori chiar contradictoriu. Așa cum s-a menționat și mai sus, legislația actuală nu este pregătită sau, altfel spus, nu oferă soluții și scheme clare pentru realizarea și instituționalizarea inițiativelor de cooperare

intercomunitară, în special atunci când ne referim la domeniul serviciilor publice de gospodărie comunală.

Una din lacunele legislative în acest sens se referă la lipsa unor reglementări care ar defini excepțiile de delegare directă a gestiunii serviciului și de concesionare a infrastructurii aferente operatorului regional comun fondat de unitățile administrativ-teritoriale care cooperează.

Așadar, pe de o parte, autoritățile publice locale (din numele unității administrativ-teritoriale) au dreptul să participe în comun cu alte APL la fondarea unor operatori regionali (sub forma de SA, SRL etc.), pe de altă parte, la o interpretare *stricto sensu* a legislației, fiecare din aceste autorități publice locale, care au participat la fondarea operatorului, nu pot să delege direct gestionarea serviciului operatorului pe care l-au creat ele însele. Or, legea privind serviciile de gospodărie comunală prevede că gestiunea serviciului poate fi acordată direct (fără concurs/competiție) doar în cazul realizării serviciului în regim de gestiune directă (sub forma de departament propriu sau alte forme similare, în care APL, în calitate de fondator, deține un control direct asupra acestei entități). În plus, legea mai menționează că, *indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, operatorii beneficiază de același regim juridic, iar delegarea gestiunii serviciilor publice de gospodărie comunală către operatori se va face în condiții de transparență, prin licitație publică organizată conform legii.*

În aceste condiții, reiese că, deși două sau mai multe UTA participă în comun la fondarea unui operator, nu ar avea dreptul să delege direct serviciul de alimentare cu apă acestuia. Prin urmare, ar trebui ca fiecare din APL fondatoare să scoată serviciul public de AAC la concursul de concesionare și, eventual, operatorul regional comun fondat de APL să poată câștiga. Exemplul dat mai sus ne demonstrează necesitatea de a com-

pleta legislația în vigoare și de a defini expres excepțiile când delegarea serviciului poate avea loc direct (reguli cunoscute la nivel european ca regulile de prestare a serviciului *in-house*¹).

Desigur că, în condițiile actuale, autoritățile locale ar putea delega direct serviciul unui astfel de operator comun fondat de acestea, deoarece regulile economiei de piață (de concurență) nu sunt încă strict impuse în sectorul public. Aceasta deoarece, în situația în care serviciul public nu este furnizat în genere în multe localități sau este furnizat la parametri de calitate care lasă de dorit, orice formă de cooperare, care ar însemna asigurarea cu servicii de alimentare cu apă, reprezintă o alternativă acceptabilă, chiar dacă sunt încălcate anumite reguli de concurență loială și de tratament egal al operatorilor, indiferent de forma juridică de organizare. Totuși, eventualele probleme pot apărea mai târziu, atunci când Republica Moldova va avansa pe calea integrării europene, iar investițiile europene vor fi disponibile într-un volum mult mai mare. La acea etapă nu este exclus ca, din cauza statutului confuz și nerespectării regulilor de delegare a serviciului, aceste localități să fie declarate ineligibile și să nu poată beneficia de finanțări (granturi).

Noua lege privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, adoptată recent de către Parlamentul Republicii Moldova (după promulgarea și publicarea sa), va aduce puțină claritate la acest capitol. Legea stabilește că, în cazul operatorilor serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare cu capital social public majoritar, delegarea gestiunii serviciului poate fi atribuită în mod direct acestora prin contract.

2. Lipsa unor mecanisme legale și financiare de stimulare a cooperării intercomunitare. Cu excepția proiectelor finanțate din Fondul Național de Dezvoltare Regională care,

---

¹A se vedea Anexa 2.

Într-un fel sau altul, stimulează cooperarea intercomunitară (efectul regional este unul dintre criteriile cu pondere în selecția proiectelor), legislația actuală nu oferă stimulente pentru proiectele de cooperare. De exemplu, proiectele de cooperare intercomunitară ar putea să fie scutite de anumite taxe pe care trebuie să le achite autoritățile locale în realizarea cooperării: finanțarea sau cofinanțarea de către stat a studiilor de fezabilitate și a altor documente de proiect, scutirea de plata despăgubirilor la schimbarea destinației terenurilor (când acestea trebuie să fie scoase din circuitul agricol), cofinanțarea cheltuielilor de evaluare a activelor atunci când este necesar, scutirea de taxe de stat sau achitarea unor taxe reduse (de ex. la înregistrarea de stat sau, mai ales, la înregistrarea hârtiilor de valoare la Comisia Națională a Pieții Financiare etc.).

Eventual, ar putea fi creat un fond național pentru susținerea inițiativelor de cooperare intercomunitară.

3. Capacitățile slabe ale autorităților locale și ale operatorilor de servicii de AAC. În special, este vorba despre lipsa resurselor financiare necesare pentru investiții, care este o competență a autorității publice locale. În acest sens, politicile publice trebuie să țintească îmbunătățirea sistemului finanțelor publice locale pentru consolidarea veniturilor bugetelor locale. În altă ordine de idei, capacitățile operatorilor necesită de asemenea să fie îmbunătățite – din cooperarea sau contopirea a doi sau mai multor operatori slabi nu neapărat va rezulta un operator puternic.

4. Cunoașterea insuficientă a cooperării intercomunitare la nivel local și central. Analiza situației actuale în domeniul cooperării intercomunitare, care a fost realizată prin intermediul unui chestionar ce a cuprins întreg teritoriul țării, demonstrează că autoritățile locale nu au cunoștințe suficiente privind cooperarea intercomunitară. Realitatea arată că pu-

ținele inițiative de cooperare intercomunitară se bazează pe asistența tehnică oferită de donatori sau pe proiecte de dezvoltare regională. În plus, datorită lipsei unei înțelegeri profunde privind esența cooperării, avantajele, dezavantajele și riscurile acesteia, unele proiecte de cooperare au intrat în impas și sunt aproape de eșec.

Aceste realități demonstrează necesitatea orientării politicilor publice în vederea elaborării unor ghiduri și note metodologice privind cooperarea intercomunitară, precum și organizarea unor campanii de informare și conștientizare. În acest efort, guvernului central i se pot alătura comunitatea de donatori, societatea civilă și asociațiile naționale reprezentative ale autorităților publice locale.

II. Baza legală necesară pentru cooperarea intercomunitară

N.B. *Legislația actuală prevede expres dreptul autorităților publice locale de a coopera, atât în apărarea intereselor comune, cât și în realizarea de lucrări și prestarea de servicii publice de interes comun. Așadar, în esență, autoritățile publice locale au dreptul și baza legală elementară necesară pentru cooperare. Totuși, legislația actuală lasă nereglementate unele aspecte importante ce țin de mecanismul de instituționalizare a cooperării.*

Dreptul autorităților locale de a se asocia și de a coopera în prestarea serviciilor publice, inclusiv în domeniul serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, este prevăzut expres sau reiese din analiza următoarelor prevederi legislative:

1) Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală² prevede la art. 14 (alineatul 1, litera j), competența Consiliului local de a decide, în condițiile legii, asocierea cu alte APL, inclusiv din străinătate, pentru realizarea unor lucrări și servicii de interes public, pentru promovarea și protejarea intereselor autorităților APL, precum și colaborarea cu agenți economici și asociații obștești din țară și din străinătate, în scopul realizării unor acțiuni sau lucrări de interes comun. În mod similar, art. 43 (alineatul 1, litera t) din aceeași lege prevede dreptul Consiliului raional de a decide asocierea cu alte autorități ale administrației publice locale în realizarea serviciilor publice locale.

2) Legea nr. 435 din 28.12.2006 privind descentralizarea administrativă³, care prevede la articolul 3 (litera h) princi-

²Monitorul Oficial nr.32-35/116 din 09.03.2007

³Monitorul Oficial nr.29-31/91 din 02.03.2007

piul parteneriatului public-privat, public-public, public-civil, care presupune garantarea unor posibilități reale de cooperare între guvern, autoritățile locale, sectorul privat și societatea civilă. De asemenea, legea prevede, la articolul 5, faptul că autoritățile publice locale de nivelurile întâi și al doilea, precum și cele centrale, pot coopera, în condițiile legii, pentru a asigura realizarea unor proiecte sau servicii publice care solicită eforturi comune ale acestor autorități.

3) Legea nr. 1402 din 24.10.2002 privind serviciile publice de gospodărie comunală⁴ prevede, la **articolul 6, principiul asocierii intercomunale** și al parteneriatului, iar la articolul 14 (alineat 4) menționează că autoritățile APL pot adopta decizii în legătură cu *asocierea serviciilor publice de gospodărie comunală în vederea realizării unor investiții de interes comun din infrastructura tehnico-edilitară, precum și în legătură cu participarea lor cu capital social sau cu bunuri la capitalul sau bunurile agenților economici, pentru realizarea de lucrări și furnizarea/prestarea de servicii publice de gospodărie comunală la nivel local sau raional⁵, după caz, pe bază de convenții care prevăd și resursele financiare constituite din contribuțiile autorităților administrației publice locale (convențiile se încheie de către ordonatorii principali de credite, în baza mandatelor aprobate de fiecare consiliu local sau raional). De asemenea, la articolul 13, legea stipulează că Guvernul asigură promovarea parteneriatului și asocierii intercomunale pentru înființarea și exploatarea unor sisteme tehnico-edilitare zonale.*

4) Legea nr. 436 din 06.11.2003 privind Statutul-cadru al satului (comunei), orașului (municipiului)⁶ prevede că

---

⁴ Monitorul Oficial nr.14-17/49 din 07.02.2003

⁵ În proiectul Legii cu privire la Serviciul public de Alimentare cu Apă și Canalizare, înregistrat în Parlament la 14 iunie 2013, cu nr. 258, este menționat expres și nivelul regional.

⁶ Monitorul Oficial nr. 244-247/972 din 12.12.2003

Consiliul local stabilește, în Statutul localității pe care îl aprobă, condițiile de cooperare a autorității administrației publice a unității administrativ-teritoriale cu alte autorități ale administrației publice din țară și cu autoritățile similare din străinătate și modul de aderare la organismele naționale sau internaționale, în vederea protecției și promovării intereselor comune.

5) Carta Europeană a Autonomiei locale din 15.10.85⁷ prevede, la Articolul 10, dreptul de asociere a colectivităților locale, și anume, stabilește că *colectivitățile locale au dreptul, în exercițiul competențelor lor de a coopera în cadrul legii, de a se asocia cu alte colectivități locale pentru realizarea unor sarcini de interes comun.*

6) Legea privind Serviciul public de Alimentare cu Apă și de Canalizare din 13 decembrie 2013⁸ prevede, la articolul 8 (alineat 1, litera f), că *autoritățile publice locale de nivelul I decid asocierea unităților administrativ-teritoriale în vederea înființării și organizării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare și încurajării investițiilor în sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare.* La litera g) a aceluiași alineat este menționat că *APL de nivelul I participă cu mijloace financiare și/sau cu bunuri la constituirea patrimoniului operatorilor pentru realizarea de lucrări și prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.* De asemenea, articolul 10 prevede că la înființarea, organizarea și funcționarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare trebuie respectat principiul transparenței și responsabilității publice, care presupune și *consultarea cu patronatele, sindicatele, consumatorii și cu asociațiile reprezen-*

---

⁷ Ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr.1253-XIII din 16.07.97

⁸ La data publicării Ghidului, Legea tocmai a fost adoptată în cea de a doua lectură, dar nu fusese încă promulgată și publicată. Conform dispozițiilor finale, legea urma să intre în vigoare în 6 luni de la publicare.

tative ale acestora în problemele asocierii intercomunale și regionalizării serviciilor.

7) De asemenea, poate fi menționat faptul că și **Strategia națională de descentralizare pentru anii 2012-2015**, aprobată prin legea nr. 68 din 05.04.2012⁹, crearea de instrumente instituționale, legale și financiare, care să stimuleze furnizarea eficientă a serviciilor specifice competențelor descentralizate (asociere, concesiune, contractare), precum și crearea de condiții pentru implementarea opțiunilor [...] de cooperare inter-municipală.

N.B. În afară de bază legislativă, care reprezintă un factor extern, autoritățile locale trebuie să se asigure că sunt întrunite și anumite condiții interne, cu ar fi:

- existența voinței politice clare de a coopera, conștientizând că cooperarea înseamnă în primul rând coeziune sau, cu alte cuvinte, atât oportunitatea de a primi (beneficii, avantaje), cât și responsabilitatea, disponibilitatea de a da (contribuție);
- realizarea unor studii/analize de bază care să argumenteze fezabilitatea și sustenabilitatea (sub aspect economic, geografic, tehnic, legal etc.) cooperării;
- există susținere din partea populației (în special atunci când apar chestiuni sensibile – modificare de tarife, subsidierea încrucișată între localități, construcția rețelelor pe terenuri private etc.);
- este conștientizat faptul că serviciul nu neapărat va deveni mai ieftin prin cooperarea intercomunitară, în special atunci când crește calitatea, acoperirea, sunt realizate investiții;
- etc.

---

⁹ Monitorul Oficial nr.143-148/465 din 13.07.2012

III. Formele posibile de cooperare a APL în condițiile legislației actuale

Deși prevede expres dreptul autorităților publice locale la asociere și cooperare în prestarea serviciilor publice, cadrul normativ în vigoare nu este la fel de explicit și în privința formelor și modelelor organizatorico-juridice de instituționalizare a cooperării intercomunitare.

Mai mult ca atât, așa cum arată analiza puținelor proiecte de cooperare intercomunitară care au fost sau sunt în curs de implementare - atât în domeniul serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, cât și al altor servicii publice locale - alegerea și designul modelului organizatorico-juridic de instituționalizare a cooperării este una din cele mai dificile sarcini și etape în derularea unor astfel de proiecte. De asemenea, analiza unor cazuri existente de cooperare intercomunitară în prestarea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare relevă faptul că cooperarea se rezumă uneori la simpla interconectare a rețelilor și livrarea serviciului de către un operator dintr-o localitate consumatorilor din altă localitate (între aceștia existând contracte directe), fără ca autoritățile locale din aria de deservire să fie incluse în vreun fel în mecanismul instituțional (nu sunt reprezentați în organele de conducere, au un rol formal în aprobarea tarifelor etc.).

În condițiile unei reglementări legislative neclare și chiar lacunare, proiectarea și aplicarea unui sau câtorva modele de instituționalizare a cooperării intercomunitare reprezintă un exercițiu care se bazează pe analiza și coroborarea mai multor acte normative. În rezultat, au fost identificate câteva posibilități legale de cooperare a unităților administrativ-teritoriale în condițiile legislației actuale, acestea fiind expuse mai jos.

1. Forme neinstituționalizate de cooperare (neformală sau pe baza acordurilor, contractelor – fără crearea unei persoane juridice noi).

Nu toate inițiativele de cooperare în domeniul AAC sau al altor servicii publice de gospodărie comunală necesită crearea unei persoane juridice comune (de exemplu, operator/societate comercială sau asociație a UTA).

Formele de instituționalizare a cooperării intercomunitare depind în mare măsură de intensitatea cooperării. Cu alte cuvinte, cooperarea poate viza întreg procesul de organizare și furnizare a serviciului public de AAC sau poate cuprinde doar anumite elemente, cum ar fi planificarea comună, realizarea de lucrări concrete în parteneriat, investiții comune, utilizarea unei surse comune de apă etc. Prin urmare, pentru cooperări complexe, vor fi aplicate forme complexe de instituționalizare (de exemplu, fondarea în comun a unor persoane juridice), iar pentru cooperări și activități comune mai simple, cu o durată limitată în timp sau care vizează o lucrare concretă, vor fi aplicate forme mai simple de reglementare juridică – acorduri, contracte.

A. În acest sens, o primă formă neinstituționalizată reiese din posibilitățile oferite de articolul 5 din Legea privind descentralizarea administrativă, care prevede că *autoritățile publice locale de nivelurile întâi și al doilea, precum și cele centrale, pot coopera, în condițiile legii, pentru a asigura realizarea unor proiecte sau servicii publice care solicită eforturi comune ale acestor autorități. Cât privește mecanismul, legea prevede că activitățile care trebuie desfășurate prin cooperare sînt fixate în acordurile semnate între părți, în condițiile legii, în strictă conformitate cu resursele bugetare și cu responsabilitățile asumate de ele. De asemenea, legea stabilește că acordurile încheiate vor conține stabilirea clară a surselor de finanțare și a limitelor puterii de decizie pentru fiecare nivel de autoritate publică în parte, precum și a termenelor de realizare a acordului.*

B. O altă formă neinstituționalizată de cooperare o reprezintă contractul de societate civilă, reglementat de articolele 1339-1354 ale Codului civil al Republicii Moldova¹⁰. Conform Codului civil, prin contractul de societate civilă, părțile la contract se obligă reciproc să urmărească în comun scopuri economice ori alte scopuri, fără a constitui o persoană juridică, împărțind între ele foloasele și pierderile.

Printre particularitățile de bază ale contractului de societate civilă trebuie de menționat faptul că acesta nu conduce la apariția unei persoane juridice, nu este supus înregistrării, iar asociații (părțile contractului) răspund pentru obligațiile societății civile în mod solidar. În raporturile interne, întinderea răspunderii se stabilește după cotele-părți din patrimoniul social. Dacă în contract nu este prevăzut altfel, asociații gestionează împreună actele societății civile și reprezintă împreună societatea în exterior. Dacă în contract nu este prevăzut altfel, asociații participă la venituri și suportă pierderile proporțional cotelor-părți ce le revin din patrimoniul social.

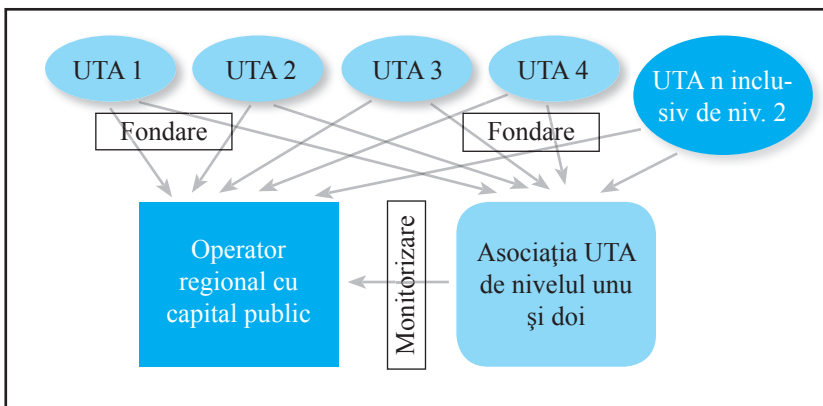
Un exemplu de aplicare a contractului de societate civilă poate fi organizarea în comun a achizițiilor publice de bunuri (consumabile, materiale de construcție etc.) sau servicii/lucrări necesare în procesul de organizare și furnizare a serviciilor publice de AAC. În acest sens, Legea nr. 96 din 13.04.2007 privind achizițiile publice¹¹ stabilește la articolul 12, alineatul (3), că *autoritate contractantă este și o asociație de autorități contractante, membrii căreia desemnează din rândul lor, prin act juridic civil, o persoană juridică care îi reprezintă, în calitate de achizitor unic, în raporturile cu orice operator economic, executant de lucrări sau prestator de servicii*. Actul juridic civil menționat la acest articol poate fi contractul de societate civilă.

¹⁰ Adoptat prin Legea nr. 1107-XV din 06.06.2002//Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.82-86/661 din 22.06.2002

¹¹ Monitorul Oficial 107-111/470 din 27.07.2007

2. Cooperare prin crearea unui operator comun (regional) cu capital integral public

Autoritățile publice locale pot coopera prin fondarea în comun a unui operator căruia îi vor delega gestionarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare și infrastructura aferentă. Pentru a simplifica lucrurile, este preferabil ca operatorul comun să fie creat cu participarea majoritară a capitalului public (APL de nivelul unu și doi), or, în cazul implicării capitalului privat ar fi exclusă posibilitatea delegării directe a gestiunii serviciului public de AAC. Aceasta deoarece, conform regulilor de economie de piață și a competiției, concretizate și de articolul 21, alineat (2) din Legea privind serviciile publice de gospodărie comunală, *delegarea gestiunii serviciilor publice de gospodărie comunală către operatori se va face în condiții de transparență, prin licitație publică organizată conform legii.*¹²

¹² Este adevărat că legislația actuală nu prevede excepțiile când gestionarea serviciului public poate fi delegată direct unor operatori, cum ar fi celor creați în baza unui consorțiu al APL, cu capital integral public și asupra căruia APL dețin un control similar celui pe care-l exercită asupra unui departament propriu (în cazul gestiunii directe). Odată cu intrarea în vigoare a Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare această problemă va fi soluționată datorită prevederii de la art. 13, alin. (12).

Cooperarea în domeniul serviciilor publice de gospodărie comunală prin înființarea unui operator comun (societate comercială) se bazează următoarele prevederi legislative:

- art. 14, alin. (2), litera i) din Legea privind administrația publică locală, care prevede competența consiliului local de a *decide, în condițiile legii, înființarea întreprinderilor municipale și societăților comerciale sau participarea la capitalul statutar al societăților comerciale*. Art. 80 din aceeași lege prevede pentru consiliul local dreptul de a *decide înființarea, în condițiile legii, a unor întreprinderi municipale și societăți comerciale, în scopul executării unor lucrări de interes local, prin utilizarea capitalului statutar constituit din aportul consiliului respectiv și al altor persoane juridice și fizice*.
- art. 14, alineatul (4), litera c) și e) din Legea privind serviciile publice de gospodărie comunală prevede dreptul autorităților locale de a decide privind *asocierea serviciilor publice de gospodărie comunală în vederea realizării unor investiții de interes comun din infrastructura tehnico-edilitară și privind participarea lor cu capital social sau cu bunuri la capitalul sau bunurile agenților economici pentru realizarea de lucrări și furnizarea/prestarea de servicii publice de gospodărie comunală la nivel local sau raional, după caz, pe bază de convenții care prevăd și resursele financiare constituite din contribuțiile autorităților administrației publice locale. Convențiile se încheie de către ordonatorii principali de credite, în baza mandatelor aprobate de fiecare consiliu local sau raional*.

Autoritățile publice locale pot înființa operatorul comun sub forma societăților comerciale prevăzute de legislația civilă în vigoare: societate cu răspundere limitată, societate pe acțiuni. Teoretic este posibilă crearea operatorului și în forma de societate în nume colectiv și societate în comandită, însă aceste forme nu sunt recomandabile, deoarece, în cazul lor,

asociații răspund solidar și nelimitat cu întreg patrimoniul lor pentru obligațiile societății (nu doar în limita participării la capitalul social ca în cazul SRL sau SA).

***N.B.** Autoritățile publice locale pot opta pentru forma SRL sau SA a operatorului comun pe care îl fondează. Fiecare din ele prezintă avantaje și dezavantaje, alegerea fiind determinată de particularitățile fiecărui caz aparte de cooperare. Unele sugestii care ar putea ghida APL în alegerea formei de organizare juridică a operatorului comun sunt prezentate mai jos:*

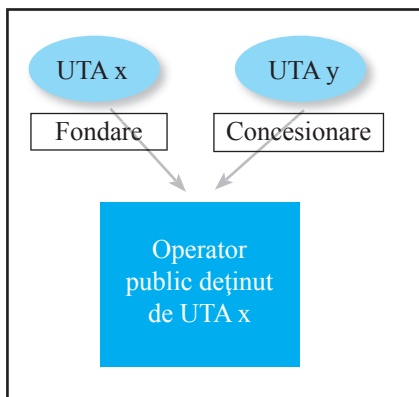
- *SRL are un capital social minim de doar 5400 lei, pe când SA de 20 000 lei;*
- *În SRL numărul maxim de asociați este de 50, iar în SA nu este limitat. Din acest punct de vedere, SRL este adecvat pentru inițiative de cooperare în care numărul de localități participante nu este prea mare. Dacă în viitor numărul de asociați ai SRL-ului va depăși 50, va fi necesară o reorganizare a societății;*
- *SA este o formă mai complexă, dar care, în comparație cu SRL, implică multe formalități și costuri adiționale – evaluarea de către o companie independentă specializată a contribuțiilor în natură la capitalul social, registre (de exemplu, al acțiunilor și deținătorilor de acțiuni), înregistrarea hârtiilor de valoare la Comisia Națională a Pieței Financiare etc. SA, ca formă de organizare, este recomandabilă pentru operatorii cu un număr mai mare de fondatori și cu capacități sporite, care ar putea face față cerințelor.*

În mod opțional, unitățile administrative-teritoriale, care participă la fondarea operatorului comun pentru prestarea serviciilor publice de AAC, pot crea și o asociație căreia ar putea să îi confere un rol de monitorizare a operatorului și de pregătire a proiectelor deciziilor care, ulterior, ar trebui să fie adoptate de către consiliile locale. În condițiile legislației actuale, asociația reprezintă mai mult un for de discuții, deoarece legea nu prevede posibilitatea de a delega acestor asociații anumite competențe în domeniul organizării serviciilor publice – de ex. aprobarea tarifelor, planificarea, monitorizarea etc.

N.B. *Asociația UTA pentru monitorizarea operatorului comun, atragerea investițiilor etc. poate fi creată sub forma Asociației „Uniune de persoane juridice”, prevăzută de art. 181 din Codul civil. Alte forme ale ASOCIAȚIEI, cum ar fi Asociația Obștească, sunt excluse, deoarece legislația prevede în mod expres interdicția pentru autoritățile publice de a fi fondatori ai asociațiilor obștești.*

3. Prestarea serviciilor de AAC de către operatorul public al unei UTA localităților din împrejurimi

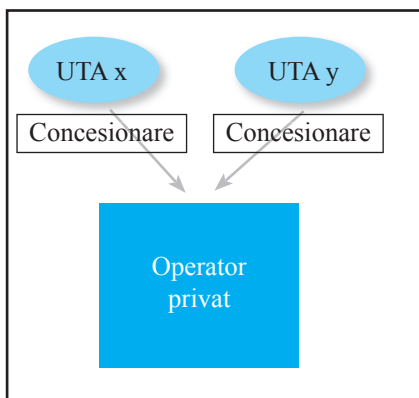
Articolul 23, alineatul (4) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402 din 24.10.2002 stabilește că *operatorii înființați de autoritățile administrației publice locale își pot desfășura activitatea și în afara razei teritoriale a acestora, participând astfel la dezvoltarea pieței libere a operatorilor.*

Prin urmare, fără ca unitatea administrativ teritorială să participe la fondarea în comun a operatorului, aceasta poate concesiunea serviciul de AAC operatorului public al unei alte localități. Pentru aceasta însă, autoritatea concedentă trebuie să organizeze un concurs conform regulilor generale de acordare a concesiunilor, iar operatorul localității trebuie să participe pe baze egale cu alți ofertanți (inclusiv privați) la acest concurs.

Modelul în cauză este, spre exemplu, aplicat în cazul municipiului Chișinău, al cărui operator („Apă-Canal” Chișinău) prestează servicii de AAC în suburbii și raioanele învecinate (Anenii Noi, Ialoveni, etc.). Aceeași schemă este aplicată și în orașul Florești, al cărui operator prestează serviciul localităților megieșe.

4. Concesionarea serviciului unui operator privat comun/sau PPP

O altă formă de cooperare a autorităților locale în condițiile legislației actuale ar fi concesionarea serviciului de către două sau mai multe administrații locale unui operator privat comun.

Chiar dacă Legea cu privire la concesiuni, la fel ca și Legea cu privire la serviciile publice de gospodărie comunală, nu prevede expres această posibilitate, fiind ambele destul de învechite, această formă de cooperare reiese din analiza experienței europene (directivele privind achizițiile publice, utilitățile publice, concesiuni etc.).

De asemenea, baza legală este asigurată de Legea nr. 179/10.07.2008 cu privire la parteneriatul public-privat¹³, care definește în articolul 2 noțiunea de *partener public – persoană juridică de drept public sau asociație a acestor persoane care stabilește un raport de parteneriat public-privat*.¹⁴

Asociația persoanelor juridice de drept public prevăzută de Legea privind parteneriatul public-privat poate fi realizată prin contractul de societate civilă.

---

¹³ Monitorul Oficial 165-166/605 din 02.09.2008

¹⁴ În Manual privind instrumentarul necesar cooperării inter-municipale, elaborat de către Consiliul Europei, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare și Inițiativa Administrația Locală a Open Society, 2010; http://www.municipal-cooperation.org/images/4/4c/IMC_Toolkit_Manual.pdf, autorii menționează de asemenea această posibilitate: „Pe de altă parte, mai multe APL pot subcontracta o companie privată pentru a presta servicii. Acest tip de acord de externalizare a cooperării intercomunitare este foarte frecvent.”

IV. Pașii practici pentru crearea unei structuri de cooperare intercomunitară în domeniul AAC

Convențional, acțiunile și activitățile necesare a fi întreprinse pentru inițierea și realizarea unei cooperări intercomunitare pot fi grupate în două etape.

I. Etapa de pregătire.

Indiferent de forma de cooperare aleasă, primii pași în stabilirea unei cooperări intercomunitare, care ar trebui să fie întreprinși, cuprind:

- **Identificarea potențialilor parteneri.** Au loc discuții între autoritățile publice locale respective. La această etapă pot fi încheiate acorduri inițiale de cooperare sau de intenție, în special atunci când inițiativa de cooperare urmează să fie cofinanțată și din granturi;
- **Realizarea unui studiu de oportunitate/fezabilitate.** Este un pas important, care va analiza mai multe scenarii/modele pentru toate aspectele cooperării, propunând cele mai optime soluții și va contribui la reducerea riscurilor;
- **Realizarea dezbaterilor publice,** consultarea populației, campanii de informare și conștientizare;
- **Identificarea surselor de finanțare.**

N.B. În prezent, majoritatea inițiativelor de cooperare inter-comunitară în domeniul AAC se bazează pe surse financiare care provin din granturi, proiecte, APL beneficiind și de asistență tehnică corespunzătoare în implementarea cooperării. Totuși, pe termen lung, operarea serviciului și durabilitatea acestuia trebuie să se bazeze pe tarifele colectate și pe bugetele locale (pentru investiții). De aceea, la etapa de pregătire este necesar să fie realizat un sondaj în rândul populației localităților vizate, pentru a analiza dorința și capacitatea de plată atât sub aspectul costurilor de conectare, cât și a tarifelor la apă și canalizare. În special, trebuie abordată problema grupurilor vulnerabile, care nu au resursele necesare pentru conectarea la rețeaua de alimentare cu apă și de canalizare.

II. Etapa de realizare. În cadrul acestei etape sunt mai mulți pași care diferă în dependență de modelul de cooperare ales.

În cazul cooperării prin crearea unui operator comun cu capital integral sau majoritar public, următorii pași de bază vor fi parcurși:

- Consiliile locale ale viitorilor fondatori adoptă decizii privind participarea lor de principiu la fondarea/reorganizarea Societății pe Acțiuni (sau eventual a SRL);
- Crearea unui grup de lucru/negociere pentru stabilirea contribuției fiecărei localități la formarea capitalului social al viitorului operator regional (bunurile care reprezintă contribuția în natură trebuie să fie mai întâi evaluate de o companie independentă specializată). De asemenea, mărimea capitalului social al viitoarei societăți pe acțiuni trebuie să fie decisă/determinată. Sunt pregătite proiectele actelor de constituire – contractul de societate și statutul societății;

- Adoptarea de către consiliile locale a deciziilor propriuzise privind participarea la fondarea societății pe acțiuni. Contribuția exactă în bani și în natură a respectivei unități administrativ-teritoriale trebuie să fie menționată expres în decizie. Consiliul aprobă prin această decizie statutul companiei și contractul de societate și împuternicește primarul să le semneze;
- Contractul de societate și statutul trebuie să fie semnat de toți fondatorii;
- Asigurarea transferării aporturilor în bani și în natură la formarea capitalului social al societății pe acțiuni. Contribuția în bani trebuie să fie transferată până la adunarea generală de constituire, iar contribuția în natură – timp de o lună după înregistrare;
- Adunarea generală de constituire trebuie să fie organizată și să aibă loc. Conform articolului 36 din Legea nr. 1134 din 02.04.97 privind societățile pe acțiuni¹⁵, *adunarea constitutivă este legală (are cvorum) dacă la ea sînt prezenți toți fondatorii sau reprezentanții lor. În caz de lipsă a cvorumului, adunarea se convoacă repetat. Dacă și la adunarea constitutivă convocată repetat lipsește cvorumul, se consideră că fondarea societății nu a avut loc prin decizia fondatorilor și a reprezentanților lor prezenți. Această decizie se aduce la cunoștința tuturor fondatorilor în termen de 7 zile de la data luării ei;*
- Înregistrarea noii persoane juridice, societatea pe acțiuni, la Camera Înregistrării de Stat (sunt o serie de pași administrativi care trebuiesc întreprinși). Mai multă informație este disponibilă la adresa: <http://cis.gov.md/>

---

¹⁵ Monitorul Oficial 38-39/332 din 12.06.1997

N.B. *Din punct de vedere juridic, crearea societății comerciale (operator comun) poate începe de la trei situații diferite:*

- 1. Crearea a unei entități juridice noi – Societatea pe Acțiuni sau Societatea cu Răspundere Limitată. În acest caz, fondarea noii Societăți pe Acțiuni pornește de la zero, aceasta nu se bazează pe o entitate juridică pre-existentă;*
- 2. Majorarea capitalului unui operator existent sub forma de societate comercială (SA sau SRL) și subscrierea noilor asociați la capitalul social;*
- 3. Crearea unui nou operator comun (societate comercială) prin reorganizarea întreprinderii municipale existente și majorarea capitalului social prin participarea noilor fondatori la subscrierea capitalului.*

În ultimul caz, este necesară respectarea cerințelor prevăzute de Codul Civil și Legea nr. 220 din 19.10.2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali¹⁶, și anume:

1) Persoana juridică supusă reorganizării este obligată să înștiințeze în scris organul înregistrării de stat despre reorganizare în termen de 30 de zile de la data adoptării hotărârii respective. Înștiințarea implică consemnarea în Registrul de stat a începerii procedurii de reorganizare. Pentru consemnarea în Registrul de stat a începerii procedurii de reorganizare, la organul înregistrării de stat se prezintă hotărârea de reorganizare, adoptată de organul competent al persoanei juridice sau de instanța de judecată.

¹⁶ Monitorul Oficial 184-187/711 din 30.11.2007

2) Registratorul adoptă decizia cu privire la înregistrarea începerii procedurii de reorganizare a persoanei juridice și înscrie în Registrul de stat mențiunea “în reorganizare”.

3) În termen de 15 zile de la adoptarea hotărârii de reorganizare, organul executiv al persoanei juridice participante la reorganizare este obligat să informeze în scris toți creditorii cunoscuți și să publice un aviz privind reorganizarea în 2 ediții consecutive ale “Monitorului Oficial al Republicii Moldova”.

4) Creditorii pot, în termen de 2 luni de la publicarea ultimului aviz, să ceară persoanei juridice care se reorganizează garanții în măsura în care nu pot cere satisfacerea creanțelor. Dreptul la garanții aparține creditorilor doar dacă vor dovedi că prin reorganizare se va periclita satisfacerea creanțelor lor. Creditorii sunt în drept să informeze organul înregistrării de stat cu privire la creanțele față de debitorul care se reorganizează.

5) După expirarea a 3 luni de la ultima publicare a avizului privind reorganizarea, organul competent al persoanei juridice supuse reorganizării sau create în urma reorganizării depune cererea și documentele necesare pentru înregistrarea transformării.

Până la depunerea documentelor pentru înregistrarea reorganizării, persoana juridică care, ca urmare a reorganizării, își încetează existența este obligată, pe propria răspundere, sub sancțiunea plății de daune-interese, să închidă contul (conturile) bancare și să nimicească ștampila, după caz.

În cazul cooperării prin modelele prevăzute la punctul trei al capitolului precedent - Prestarea serviciilor de AAC de către opera-

torul public al unei UTA localităților din împrejurimi, și la punctul 4 - Concesionarea serviciului unui operator privat comun/sau PPP, principalele etape și procedura prevăzută în Legea cu privire la concesiuni, respectiv cu privire la parteneriatul public-privat, trebuie să fie respectate (principalele etape constând în determinarea obiectului concesiunii sau PPP, studiul de fezabilitate, publicarea anunțului/comunicatului informativ, pregătirea documentelor pentru concurs, primirea ofertelor, selectarea câștigătorului, încheierea contractului, executarea acestuia).

N.B. Deși Legea privind serviciile publice de gospodărie comunală prevede la articolul 20 că *desfășurarea activităților specifice fiecărui serviciu public de gospodărie comunală, organizat și realizat în sistemul de concesionare a gestiunii, se face pe bază de contract, majoritatea administrațiilor publice locale nu au încheiat un contract de delegare a gestiunii cu operatorul care prestează servicii de AAC, în special cu propriile întreprinderi municipale pe care le-au creat.*

Contractul de delegare a gestiunii este absolut necesar și trebuie să fie de o calitate superioară, anticipând toate problemele care pot să apară și reglementând aspecte vitale – politica tarifară, investiții, amortizări, modul de reziliere, răspunderea, etc.

Mai nou, Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare reglementează detaliat gestiunea delegată a serviciului de AAC și contractul de delegare a gestiunii. Printre reglementările propuse de proiectul legii pot fi menționate:

”(7)Contractul de delegare a gestiunii va fi însoțit obligatoriu de următoarele anexe:

a) caietul de sarcini privind prestarea serviciului;

- b) regulamentul serviciului;
  - c) inventarul bunurilor mobile și imobile, proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale aferente serviciului;
  - d) procesul-verbal de predare-preluare a bunurilor prevăzute la lit. c).
- (8) Contractul de delegare a gestiunii, indiferent de tipul contractului, va cuprinde în mod obligatoriu clauze referitoare la:
- a) denumirea părților contractante;
  - b) obiectul contractului;
  - c) durata contractului;
  - d) drepturile și obligațiile părților contractante;
  - e) programul lucrărilor de investiții pentru modernizări, reabilitări, dezvoltări de capacități, obiective noi și lucrări de întreținere, reparații curente, reparații planificate, renovări, atât sub aspect fizic, cât și valoric;
  - f) sarcinile și responsabilitățile părților cu privire la programele de investiții, la programele de reabilitări, reparații și renovări, precum și la condițiile de finanțare a acestora;
  - g) indicatorii de calitate privind calitatea și cantitatea serviciului, stabiliți prin caietul de sarcini și regulamentul serviciului, modul de evaluare și cuantificare a acestora, condiții și garanții;
  - h) tarifele practicate și procedura de stabilire, modificare sau ajustare a acestora;
  - i) modul de tarificare și încasare a contravalorii serviciilor furnizate;

- j) nivelul redevenței sau al altor obligații, după caz;
- k) răspunderea contractuală;
- l) forța majoră;
- m) condiții de redefinire a clauzelor contractuale;
- n) condiții de restituire sau repartiție, după caz, a bunurilor, la încetarea, din orice cauză, a contractului de delegare a gestiunii, inclusiv a investițiilor realizate;
- o) menținerea echilibrului contractual;
- p) condițiile de reziliere a contractului de delegare a gestiunii;
- q) administrarea patrimoniului public și privat preluat;
- r) structura forței de muncă și protecția socială a acesteia;
- s) alte clauze convenite de părți, după caz.”

V. Concluzii

- 1) Legislația actuală prevede în termeni generali dreptul autorităților publice locale la asociere/cooperare intercomunitară. În același timp, legea nu prevede expres care sunt formele juridice de instituționalizare a cooperării intercomunitare.
- 2) În domeniul serviciilor publice comunale, instituționalizarea cooperării poate avea loc prin crearea de persoane juridice de drept privat, prevăzute de Codul civil al Republicii Moldova. Cele mai adecvate forme organizatorico-juridice pentru cooperarea intercomunală în domeniul serviciilor de gospodărie comunală sunt SA și SRL (ultima recomandabilă pentru arii mai mici, în care numărul fondatorilor nu va depăși 50).
- 3) Legislația în vigoare nu prevede excepțiile când delegarea gestiunii serviciilor publice de gospodărie comunală poate avea loc direct, fără competiție. Este necesar de a găsi un echilibru între abordarea orientată spre piață și cooperarea intercomunitară. Noua lege a serviciilor publice de gospodărie comunală va soluționa problema după intrarea sa în vigoare.
- 4) Momentan, regulile de delegare pot fi forțate și delegarea poate avea loc în mod direct, dar problemele pot apărea mai târziu, de exemplu atunci când autoritatea locală va aplica la anumite proiecte pentru finanțarea sectorului de AAC, atunci legitimitatea delegării directe a gestiunii ar putea să fie pusă în cauză. Din aceste motive este necesară o bază legală care să justifice delegarea directă. Modalitatea de delegare a serviciilor va fi mai serios examinată atunci când Moldova va primi statutul de țară candidat și legislația va

trebui armonizată în mod obligatoriu în conformitate cu cerințele UE, inclusiv în domeniul concesiunilor, competiției, utilităților publice etc.

- 5) Bugetele locale nu dispun de resursele financiare necesare pentru realizarea investițiilor în infrastructura din sector, așa cum prevede legislația, ceea ce afectează și capacitatea de a implementa proiecte intercomunitare/regionale. Împrumuturile și granturile nerambursabile accesate prin intermediul diferitor proiecte, alocațiile de la bugetul de stat și cel raional reprezintă principala sursă a investițiilor în sectorul AAC.
- 6) Serviciul de AAC nu neapărat va deveni mai ieftin prin cooperarea intercomunitară, în special atunci când crește calitatea, acoperirea și sunt realizate investiții. Efectul economiilor de scară se poate manifesta doar după o anumită perioadă.
- 7) Majoritatea administrațiilor publice locale nu au încheiat un contract de delegare a gestiunii cu operatorul care prestează servicii de AAC, în special cu propriile întreprinderi municipale pe care le-au creat.

VI. Recomandări

A. Pentru autoritățile publice locale

- 1) Organizarea unor ședințe comune și discuții cu reprezentanții autorităților unităților administrativ-teritoriale din vecinătate pentru a analiza oportunitățile de cooperare;
- 2) Cooperarea poate începe cu pași mici, de la proiecte mici la inițiative majore, de la cooperare neformală la structuri juridice comune;
- 3) Aplicând în comun la proiecte și granturi, care presupun în viitor folosirea unei infrastructuri comune (stații de epurare, depozite de deșeuri, rețele), APL trebuie să abordeze aspectele instituționale și de management, chiar de la cele mai timpurii etape;
- 4) Implicarea populației și discutarea cu cetățenii a opțiunilor, avantajelor și dezavantajelor inițiativelor de cooperare este vitală pentru implementarea cu succes a acestora și pentru asigurarea durabilității;
- 5) APL trebuie să fie conștiente că cooperarea intercomunală presupune și un înalt grad de coeziune, încredere și susținere reciprocă. Scopul final este ca, în rezultatul cooperării, să aibă toți de câștigat, dar este practic imposibil ca contribuția și beneficiul să fie absolut egal pentru toate localitățile participante. Remarca este, în special, validă în cazul adoptării unei politici tarifare unice (tarif egal pentru toți, indiferent de cheltuielile specifice). Prin urmare, APL trebuie să înțeleagă că, inevitabil, în cadrul cooperării, localitățile mari vor susține localitățile mici, localitățile mai apropiate (de sursa de apă, de exemplu) vor împărți costurile cu localitățile mai îndepărtate etc;

6) APL va alege forma de instituționalizare sau formalizare a cooperării intercomunitare în dependență de intensitatea cooperării: pentru cooperări complexe vor fi aplicate forme tot atât de complexe de instituționalizare (de exemplu, fondarea în comun a unor persoane juridice), iar pentru cooperări și activități comune mai simple, cu o durată limitată în timp sau care vizează o lucrare concretă, vor fi aplicate forme mai simple de reglementare juridică – acorduri, contracte;

7) APL trebuie să pregătească și să încheie cu operatorul un contract de delegare a gestiunii, care trebuie să fie de o calitate superioară, anticipând astfel toate problemele care pot apărea și reglementând aspecte vitale – politica tarifară, investiții, amortizări, modul de reziliere, răspunderea etc.

B. Pentru autoritățile publice centrale

1) Dezvoltarea unui cadru legal adecvat, care să prevadă un mecanism clar de cooperare (a se vedea pentru inspirație anexele 1 și 3);

2) Elaborarea unor mecanisme de stimulare, inclusiv de natură fiscală și financiară, a inițiativelor de cooperare intercomunală. De exemplu, proiectele de cooperare intercomunitară ar putea să fie scutite de anumite taxe pe care trebuie să le achite autoritățile locale în realizarea cooperării: finanțarea sau cofinanțarea de către stat a studiilor de fezabilitate și a altor documente de proiect, scutirea de plata despăgubirilor la schimbarea destinației terenurilor (când acestea trebuie să fie scoase din circuitul agricol), cofinanțarea cheltuielilor de evaluare a activelor atunci când este necesar, scutirea de taxe de stat sau achitarea unor taxe reduse (de exemplu, la înregistrarea de stat sau mai ales la înregistrarea hârtiilor de valoare la Comisia Națională a Pieței Financiare etc.);

3) Îmbunătățirea mecanismului de implementare a proiectelor de dezvoltare regională (finanțate din FNDR), astfel încât să fie

asigurată durabilitatea cooperării intercomunitare. Trebuie să fie asigurată nu doar construcția fizică a infrastructurii, dar și asistența și expertiza necesară pentru instituționalizarea cooperării și administrarea infrastructurii comune rezultate din proiect și pentru prestarea serviciului. Luarea în considerare a lecțiilor învățate din analiza cauzelor care au dus la eșuarea unor proiecte;

4) Îmbunătățirea continuă a sistemului finanțelor publice locale și consolidarea veniturilor bugetelor locale, pentru a permite autorităților locale să contribuie la realizarea investițiilor în sectorul AAC;

5) Elaborarea unor ghiduri și note metodologice privind cooperarea intercomunitară, precum și organizarea unor campanii de informare și conștientizare. În acest efort, guvernului central i se pot alătura comunitatea de donatori, societatea civilă și asociațiile naționale reprezentative ale autorităților publice locale.

C. Pentru comunitatea de donatori și societatea civilă

1) Consolidarea eforturilor și unificarea abordărilor. Este necesar ca, în condițiile unui cadru legislativ incomplet, donatorii și organizațiile neguvernamentale, care implementează proiecte și oferă consultanță, să vină cu abordări coordonate și comune, nu cu soluții individuale bazate pe experiența națională a respectivului donator sau a expertului internațional care coordonează procesul;

2) Diseminarea practicilor de succes. Proiectele care au fost implementate trebuie să fie mediatizate, pentru a încuraja și alte autorități publice locale să urmeze exemplul. CALM poate avea un rol important în acest sens;

3) Organizarea în comun cu Guvernul, CALM și alți actori a unei campanii de informare și promovare a cooperării intercomunitare.

VII. ANEXA 1.

LEGEA REPUBLICII MACEDONIA CU PRIVIRE LA COOPERAREA INTERMUNICIPALĂ

PARLAMENTUL REPUBLICII MACEDONIA

În conformitate cu Articolul 75, alineatele 1 și 2 din Constituția Republicii Macedonia, Președintele Republicii Macedonia și Președintele Parlamentului Republicii Macedonia proclamă

DECRETUL

de promulgare a Legii privind cooperarea intermunicipală

Legea privind Cooperarea Intermunicipală, adoptată în cadrul sesiunii Parlamentului Republicii Macedonia din data de 17 iunie 2009 este promulgată prin acest decret

No. 07-2728/1
17 Iunie, 2009
Skopje

Președintele
Republicii Macedonia
Gjorge Ivanov

Președintele Parlamentului
Republicii Macedonia
Trajko Veljanovski

LEGEA PRIVIND COOPERAREA INTERMUNICIPALĂ

I. DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Prezenta lege reglementează modul, condițiile și procedura de stabilire a cooperării intermunicipale și formele de finanțare, înregistrare și supraveghere a cooperării intermunicipale, precum și alte probleme importante pentru cooperarea intermunicipală.

Articolul 2

(1) Cooperarea intermunicipală, în sensul prezentei legi, este cooperarea stabilită între două sau mai multe municipalități pentru o executare mai eficientă și mai rentabilă a competențelor stabilite prin lege și pentru realizarea intereselor și obiectivelor lor comune;

(2) Prin cooperarea intermunicipală se înțelege, de asemenea, exercitarea unor funcții ce țin de competența autorităților locale de către o unitate administrativ-teritorială, în numele uneia sau mai multor unități administrativ-teritoriale, în temeiul unui contract încheiat de către aceste autorități.

Articolul 3

În conformitate cu această sau o altă lege, autoritățile locale decid în mod independent și voluntar stabilirea cooperării intermunicipale, în scopul de a-și exercita competențele.

II. STABILIREA COOPERĂRII INTERMUNICIPALE

Articolul 4

(1) Cooperarea intermunicipală va fi stabilită pentru exercitarea în comun a funcțiilor ce țin de competența autorităților locale, pentru realizarea intereselor și obiectivelor comune;

(2) Pentru realizarea intereselor și obiectivelor comune în executarea competențelor lor, unitățile administrativ-teritoriale trebuie să-și unească și resursele financiare, materiale etc.;

(3) Decizia de a stabili o cooperare intermunicipală trebuie să fie adoptată de fiecare dintre consiliile locale ale localităților participante, cu votul majorității membrilor consiliului.

Articolul 5

(1) Propunerea pentru stabilirea cooperării intermunicipale se face de către primarul localității sau de către un membru al consiliului local;

(2) Instituirea unei cooperări intermunicipale poate fi inițiată de cel puțin 10% dintre alegătorii din unitatea administrativ-teritorială respectivă;

(3) Propunerea sau inițiativa prevăzute la alineatele (1) și (2) al prezentului articol trebuie să conțină scopul cooperării, competențele legate de ea, forma cooperării, eventualele implicații financiare ale cooperării, precum și alte aspecte de importanță pentru stabilirea cooperării intermunicipale;

(4) Propunerea sau inițiativa se prezintă consiliului local;

(5) Primarul localității va emite un aviz cu privire la inițiativa sau la propunerea care nu a fost făcută de către el (atunci când este înaintată de un membru al consiliului sau 10 % din alegători).

Articolul 6

(1) Consiliul municipal va decide cu privire la propunerea sau inițiativa prevăzute la Articolul 5 (1) și 5 (2) din prezenta lege, în baza unei evaluări efectuate anterior cu privire la necesitățile de înființare a cooperării intermunicipale;

(2) Consiliul municipal va fi obligat să organizeze o audiere publică cu privire la inițiativa făcută în conformitate cu Articolul 5 (2) din prezenta lege, în termen de 90 de zile de la depunerea inițiativei și va informa cetățenii cu privire la decizia sa;

(3) În cazul în care consiliul local aprobă propunerea sau inițiativa de înființare a cooperării intermunicipale, acesta va elabora o Propunere de stabilire a cooperării intermunicipale;

(4) Propunerea prevăzută la alineatul (3) din prezentul Articol se transmite autorității sau autorităților locale cu care se intenționează stabilirea cooperării intermunicipale.

Articolul 7

(1) Consiliul local sau consiliile locale cărora le-a fost trimisă propunerea de instituire a unei cooperări intermunicipale conform Articolului 6 (3) din prezenta lege, decid cu privire la stabilirea cooperării propuse în termen de 90 zile de la data depunerii propunerii;

(2) Primarul localității căreia i-a fost expediată propunerea de a institui o cooperare intermunicipală conform Articolul 6 (3) își dă avizul cu privire la inițiativa respectivă.

Articolul 8

(1) Consiliile locale care au aprobat propunerea sau inițiativa de a stabili o cooperare intermunicipală instituie o comisie comună pentru a pregăti un proiect de act de înființare a cooperării inter-municipale și proiectele actelor de înființare a formelor prin care cooperarea va fi realizată;

(2) Comisia comună formată în conformitate cu alineatul (1) pregătește proiectele de acte în conformitate cu analizele efectuate anterior;

(3) Comisia comună prevăzută la alineatul (1) este compusă dintr-un număr egal de membri desemnați de către municipalitățile care participă la instituirea cooperării intermunicipale.

III. FORMELE COOPERĂRII INTERMUNICIPALE

1. Realizarea cooperării intermunicipale

Articolul 9

(1) Cooperarea intermunicipală poate fi realizată prin:

- a) înființarea de organe pentru cooperarea intermunicipală
  - Organ de lucru și comisie comună și
  - Organ administrativ comun
- b) înființarea de servicii publice comune
  - Întreprindere publică comună
  - Instituție publică comună

(2) Cooperarea intermunicipală poate fi, de asemenea, realizată prin încheierea unor contracte privind:

- Unificarea resurselor financiare, materiale etc., și
- Exerțarea anumitor funcții de către o unitate administrativ-teritorială pentru și din numele uneia sau câtorva unități administrativ-teritoriale.

2. Organe de lucru și comisii comune

Articolul 10

(1) Două sau mai multe unități administrativ-teritoriale pot înființa în comun organe de lucru și comisii permanente sau ad-hoc pentru analizarea unor probleme ce țin de competența primarului sau a consiliului local;

(2) Primarul va decide cu privire la instituirea unui organ de lucru sau a comisiei comune pentru revizuirea anumitor as-

pecte care sunt de competența primarului, iar consiliul local va decide cu privire la instituirea acestora pe chestiuni care sunt de competența sa;

(3) Organele de lucru și comisiile comune vor analiza problemele și vor iniția decizii spre adoptare de către autoritățile locale, care sunt de interes comun pentru executarea competențelor localităților în cauză;

(4) Organele de lucru și comisiile comune vor putea fi, de asemenea, stabilite pentru schimbul de experiență și cooperarea profesională între administrațiile locale la executarea competențelor autorităților locale.

3. Organ administrativ comun

Articolul 11

Un organ administrativ comun poate fi creat de două sau mai multe localități în conformitate cu Legea privind administrația publică locală, în scopul de a executa anumite competențe ale autorităților locale, prevăzute de lege.

Articolul 12

(1) Drepturile și responsabilitățile reciproce ale localităților la crearea unui organ administrativ comun vor fi reglementate prin contract;

(2) Contractul prevăzut la alineatul (1) din prezentul Articolul va fi încheiat de către primarii localităților care înființează organul administrativ comun;

(3) Contractul prevăzut la alineatul (1) al prezentului articol trebuie să reglementeze în mod special următoarele aspecte:

- Identificarea necesităților individuale și comune în exercitarea anumitor competențe locale

- Selectarea șefului organului administrativ comun, efectuată de către primarii localităților care înființează organul administrativ comun în baza unui anunț public privind funcția publică vacantă
- Modul de alocare a personalului în organul administrativ comun și
- Responsabilitatea șefului organului administrativ comun în fața primarilor localităților care creează organul respectiv

Articolul 13

(1) Organul administrativ comun va îndeplini funcții profesionale, normative/legale, executive și administrative/de supraveghere, în conformitate cu necesitățile individuale și comune în executarea anumitor competențe ale localităților care au instituit a organul administrativ comun;

(2) Organul administrativ comun poate fi creat sub forma sectorului comun, departamentului comun și sub forma de unitate de proiect comună.

Articolul 14

(1) Organul administrativ comun îndeplinește funcțiile pentru care a fost creat, în numele și pe seama localităților fondatoare;

(2) O dată la șase luni, șeful organului administrativ comun trebuie să prezinte primarului și consiliilor locale un raport privind activitatea sa și a organului administrativ comun;

(3) Drepturile, competențele și obligațiile organelor locale care creează organul administrativ comun nu pot fi transferate.

Articolul 15

Sediul organului administrativ comun va fi în localitatea cu cel mai mare număr locuitori, cu excepția cazului când autoritățile locale fondatoare convin altfel.

Articolul 16

Municipalitățile trebuie să participe la finanțarea organului administrativ comun, în funcție de tipul și cantitatea funcțiilor care sunt de competența fiecăreia dintre administrațiile locale, cu excepția cazului în acestea convin altfel.

Articolul 17

Primarul fiecărei localități va monitoriza îndeplinirea atribuțiilor transferate organului administrativ comun, referitor la funcțiile ce țin de competența sa.

4. Întreprinderea publică comună

Articolul 18

(1) O întreprindere publică comună se instituie pentru a îndeplini funcții de interes comun și de importanță locală;

(2) Întreprinderea publică comună va fi creată în conformitate cu procedura prevăzută de legislație;

(3) Întreprinderea publică comună va fi creată printr-o decizie care conține o formulare identică adoptată de către consiliile locale, cu votul majorității tuturor consilierilor, în fiecare din localitățile care sunt fondatorii Întreprinderii Publice Comune;

(4) Primarii localităților semnează un contract pentru crearea Întreprinderii publice comune, care reglementează drepturile și obligațiile reciproce;

(5) Decizia de creare a Întreprinderii publice comune trebuie, în mod special, să reglementeze:

- Domeniul de activitate
- Numele și sediul
- Mărimea fondurilor investite pentru crearea sa și modul de vărsare a capitalului

- Organizarea Întreprinderii Publice Comune
- Modul de executare a deciziilor organelor de conducere a Întreprinderii Publice Comune
- Responsabilitatea Întreprinderii Publice Comune pentru obligațiile sale în relațiile legale/contractuale cu terțele părți
- Termenul limită pentru adoptarea Statutului și pentru formarea organelor de conducere ale Întreprinderii Publice Comune
- Desemnarea unei persoane responsabile de activitatea întreprinderii pînă la constituirea și înregistrarea acesteia
- Numărul, componența și modul de selectare a membrilor consiliului de administrare
- Modul de selectare a directorului Întreprinderii Publice Comune și
- Componența și modul de selectare a membrilor comisiei de cenzori.

Articolul 19

Sediul Întreprinderii Publice Comune va fi în localitatea cu cel mai mare număr de utilizatori ai respectivului serviciu public, dacă fondatorii nu convin altfel.

Articolul 20

Fondurile pentru crearea Întreprinderii Publice Comune se alocă din bugetele locale, proporțional cu numărul de utilizatori ai serviciilor publice, dacă fondatorii nu convin altfel.

Articolul 21

Persoana responsabilă de întreprindere pînă la constituirea acesteia este numită la propunerea Consiliului local al muni-

cipalității fondatoare în care întreprinderea publică comună își va avea sediul.

Articolul 22

(1) Întreprinderea Publică Comună va prezenta actele pentru a fi aprobate de către localitățile fondatoare în același timp și cu un conținut identic;

(2) Aprobarea actelor Întreprinderii Publice Comune are loc prin adoptarea actelor individuale de aprobare de fiecare dintre consiliile locale fondatoare;

(3) Actul de constituire va fi considerat adoptat atunci când va fi aprobat de către toate consiliile locale fondatoare ale Întreprinderii Publice Comune.

Articolul 23

(1) Administrațiile publice locale fondatoare ale Întreprinderii Publice Comune pot lua măsurile prevăzute de lege pentru a oferi condiții pentru funcționarea liberă a întreprinderii publice;

(2) Pentru luarea măsurilor în condițiile prevăzute de lege, consiliile locale trebuie să adopte un act identic;

(3) Actul se adoptă cu votul majorității membrilor Consiliului, în fiecare din localitățile care sunt fondatoare ale Întreprinderii Publice Comune.

5. Instituția publică comună

Articolul 24

(1) O instituție publică comună poate fi creată pentru a îndeplini funcții de interes comun și de importanță locală în domeniul educației, culturii, protecției sociale, protecției copilului, alte funcții definite de lege;

(2) Instituția Publică Comună va fi creată conform unei proceduri stabilite de Lege;

(3) Pentru crearea Instituției Publice Comune, primarii localităților semnează un contract, care reglementează drepturile și obligațiile reciproce.

Articolul 25

(1) Instituția publică comună va fi creată printr-o decizie care va conține o formulare identică adoptată de către consiliile locale, cu votul majorității tuturor consilierilor, în fiecare din localitățile care sunt fondatorii Instituției Publice Comune;

(2) Decizia de creare a Instituției Publice Comune va fi adoptată prin votul majorității consilierilor în fiecare localitate fondatoare a Instituției Publice Comune.

Articolul 26

Decizia de creare a Instituției Publice Comune va reglementa, în special, următoarele aspecte:

- Numele fondatorilor
- Numele și sediul Instituției
- Activitatea Instituției
- resursele furnizate de fondatori pentru constituirea și începerea funcționării instituției și modul de a transmite a acestor resurse
- sursele permanente, modul și condițiile de obținere a resurselor operaționale ale instituției
- drepturile și obligațiile fondatorilor în legătură cu exercitarea activității/ funcțiilor instituției
- drepturile și obligațiile reciproce ale instituției și fondatorilor

- perioada pentru care instituția este stabilită
- drepturile, obligațiile și răspunderea instituției în relațiile legale/contractuale cu terții
- responsabilitatea fondatorilor pentru datoriile instituției
- persoana care reprezintă și acționează din numele instituției și puterile sale în relațiile cu terții
- organizarea instituției
- numirea membrilor organului de administrare
- termenul limită pentru aprobarea statului și pentru numirea directorului
- modul de utilizare a surplusului de venituri și modul de acoperire a deficitului de fonduri pentru activitatea instituției
- persoana responsabilă de instituție până la constituirea oficială a acesteia
- numărul, componența și modul de selectare a membrilor organului de administrare
- modul de selectare a directorului
- componența și modul de selectare a membrilor comisiei de supraveghere

Articolul 27

Persoana responsabilă de Instituție până la constituirea acesteia va fi desemnată la propunerea consiliului local al municipalității fondatoare în care își va avea sediul Instituția, dacă fondatorii nu convin altfel.

Articolul 28

(4) Administrațiile publice locale fondatoare ale Instituției Publice Comune pot lua măsurile prevăzute de lege pentru a oferi condiții pentru funcționarea liberă a Instituției publice;

(5) Pentru luarea măsurilor în condițiile prevăzute de lege, consiliile locale trebuie să adopte un act identic;

(6) Actul se adoptă cu votul majorității membrilor Consiliului, în fiecare din localitățile care sunt fondatoare ale Instituției Publice Comune.

6. Îndeplinirea unor funcții de către o administrație publică locală pentru și din numele unei sau mai multor administrații publice locale

Articolul 29

(1) Pentru îndeplinirea anumitor funcții ce țin de competența autorităților locale de către o administrație publică locală pentru și din numele unei sau câtorva alte administrații publice locale, trebuie să fie încheiat un contract;

(2) Contractul prevăzut la alineatul (1) al prezentului articol va fi încheiat de primarii localităților în baza deciziilor adoptate anterior de către consiliile locale;

(3) Contractul prevăzut la alineatul (1) al prezentului articol va defini:

- Administrația locală care îndeplinește funcțiile și administrația/administrațiile locale pentru care și din partea căror funcțiile sunt îndeplinite
- tipul funcțiilor/competențelor
- tipul și mărimea plății pentru îndeplinirea funcțiilor

- perioada de îndeplinire a funcțiilor
- condițiile și procedura de desfacere a contractului și
- alte aspecte

7. Unirea resurselor financiare, materiale și a altor resurse

Articolul 30

(1) Autoritățile locale își pot uni resursele financiare, materiale și alte resurse, în scopul realizării proiectelor comune în executarea competențelor lor în conformitate cu prezenta lege sau cu alte legi;

(2) Pentru unirea resurselor financiare, materiale și a altor resurse, trebuie să fie încheiat un contract;

(3) Contractul prevăzut la alineatul (2) al acestui articol se semnează de către primarii localităților care își unesc resursele financiare, materiale și de altă natură, în baza deciziilor adoptate anterior de către consiliile locale;

(4) Contractul prevăzut la alineatul (2) al prezentului articol trebuie în mod special să conțină prevederi referitoare la:

- Unitățile administrativ-teritoriale care își unesc fondurile și alte resurse
- Tipul și suma resurselor unificate
- Scopul pentru care resursele sunt unite
- Modul de folosire a resurselor și administrarea lor
- Modul de alocare a beneficiilor și riscurilor
- Condițiile și procedurile de încetare a contractului și
- Alte chestiuni

IV. STIMULAREA, MONITORIZAREA ȘI FINANȚAREA COOPERĂRII INTERMUNICIPALE

1. Stimularea cooperării intermunicipale

Articolul 31

Instrumentele pentru stimularea cooperării intermunicipale sunt:

- granturi ne-rambursabile
- finanțarea și co-finanțarea analizelor și studiilor în domeniile de importanță pentru îndeplinirea funcțiilor în domeniile respective
- alte instrumente prevăzute de legislație

Articolul 32

(1) Guvernul Republicii Macedonia poate stimula financiar și să sprijine cooperarea intermunicipală între două sau mai multe municipalități în domenii de importanță și interes deosebit, pentru exercitarea funcțiilor în aceste domenii,

(2) La propunerea Ministerului Autoadministrării Locale, Guvernul Republicii Macedonia, printr-un act, stabilește funcțiile de importanță și interesul deosebit pentru care se pot aloca fonduri pentru a stimula cooperarea intermunicipală;

(3) Guvernul Republicii Macedonia poate stimula financiar și să sprijine cooperarea inter-municipală între municipalități în conformitate cu următoarele criterii de bază:

- Capacitate administrativă și financiară a municipalităților de a executa competențelor stabilite prin lege
- Beneficiile așteptate de la cooperare intermunicipală

- Numărul de municipalități implicate în cooperarea intermunicipală și
- Fonduri adunate anterior din alte surse

(4) Criteriile detaliate pentru stimularea și sprijinirea cooperării intermunicipale vor fi reglementate printr-un act al Guvernului Republicii Macedonia, la propunerea Ministerului Autoadministrării Locale;

(5) Fondurile pentru stimularea și sprijinirea cooperării intermunicipale pot fi planificate în bugetul Republicii Macedonia.

2. Comisia pentru Stimularea și Monitorizarea Cooperării Intermunicipale

Articolul 33

(1) Guvernul Republicii Macedonia va stabili o comisie de stimulare și monitorizare a cooperării intermunicipale;

(2) Comisia de stimulare și monitorizare a cooperării intermunicipale:

- Monitorizează formele stabilite de cooperare intermunicipale
- Examinează și își dă avizul cu privire la raportul anual privind punerea în aplicare a cooperării intermunicipale
- Inițiază modificarea legislației referitoare la cooperarea intermunicipală
- Dă avizul cu privire la propunerile de acte prevăzute la Articolul 32 (2) și 32 (4) din prezenta lege
- Publică exemple de cele mai bune practici de cooperare intermunicipale
- Examinează alte probleme de importanță pentru cooperarea intermunicipală;

(3) Funcțiile administrative ale Comisiei prevăzute la alineatul (1) vor fi exercitate de către Ministerul Auto-administrării Locale.

Articolul 34

(1) Comisia de stimulare și monitorizare a cooperării intermunicipale este compusă din doi reprezentanți ai Ministerului Autoadministrării locale și câte un reprezentant din partea Ministerului Transporturilor și Comunicațiilor, Ministerului Mediului și Amenajării Teritoriului, Ministerului Educației și Științei, Ministerului Muncii și Politicilor Sociale, Ministerului Culturii, Ministerului Finanțelor și Direcției de protecție și salvare;

(2) Fiecare din Consiliile de Planificare a Dezvoltării Regionale și Asociația Unităților Administrativ-Teritoriale (ZELS) vor numi câte un reprezentant în Comisie;

(3) Unul dintre reprezentanții Ministerului Autoadministrării Locale va fi ales președinte al Comisiei;

(4) Modul de funcționare a Comisiei va fi reglementat de Regulamentul de proceduri al acesteia.

3. Finanțarea cooperării intermunicipale

Articolul 35

Cooperarea intermunicipală va fi finanțată din:

- Bugetele locale
- Donații și sponsorizări din partea persoanelor fizice și juridice
- Alte surse de venit prevăzute de legislație

V. EVIDENȚA COOPERĂRILOR INTERMUNICIPALE

Articolul 36

- (1) Evidența cooperării intermunicipale va fi asigurată de către Ministerul Autoadministrării Locale;
- (2) Localitățile care sunt incluse în cooperări inter-municipale au obligația de a informa Ministerul Autoadministrării Locale și să prezinte o copie de pe actele pentru stabilirea cooperării intermunicipale în termen de 30 de zile de la data stabilirii cooperării;
- (3) Ministerul Autoadministrării Locale va elabora conținutul formularului pentru evidența cooperării prevăzută la alineatul (1) al acestui articol și modul de ținere a evidenței.

VI. SUPRAVEGHEREA

Articolul 37

Cooperările intermunicipale stabilite sunt supravegheate de către autoritățile locale care au inițiat cooperarea.

Articolul 38

- (1) Un organ de cooperare poate fi creat pentru supravegherea și coordonarea cooperării intermunicipale dintre două sau mai multe localități;
- (2) Organul de coordonare poate fi creat prin actul de constituire a cooperării intermunicipale sau printr-o altă decizie separată pe parcursul cooperării;
- (3) Actul sau decizia prevăzută la alineatul (2) al prezentului articol va reglementa:
  - Scopul creării
  - Domeniul de activitate

- Componența și numărul membrilor organului de coordonare
- Perioada pentru care organul de coordonare este creat și
- Alte aspecte de importanță pentru realizarea cooperării intermunicipale

Articolul 39

(1) Ministerul Autoadministrării Locale va supraveghea implementarea acestei Legi;

(2) Ministerul Autoadministrării Locale va întocmi și va prezenta Guvernului Republicii Macedonia unui raport anual privind realizarea cooperării intermunicipale.

VII. PUBLICAREA ACTELOR PENTRU STABILIREA COOPERĂRII INTERMUNICIPALE

Articolul 40

(1) Actele de constituire a cooperării intermunicipale vor fi publicate în Jurnalul Oficial al localității, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Contractul sau acordul pentru instituirea unei cooperări intermunicipale se publică în Monitorul Oficial al Republicii Macedonia.

VIII. DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 41

Municipalitățile care au stabilit deja cooperări intermunicipale până la data intrării în vigoare a prezentei legi, sunt obligate să prezinte actele lor de înființare a cooperării intermunicipale Ministerului Autoadministrării Locale, în termen de 30 zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Articolul 42

Actele prevăzute la Articolele 32(2) și 32(4) ale prezentei Legi vor fi adoptate în termen de șase luni, iar actul prevăzut la Articolul 36(3) va fi adoptat în termen de trei luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Articolul 43

Această Lege va intra în vigoare în ziua a opta după publicarea sa în Monitorul Oficial al Republicii Macedonia.

VIII. ANEXA 2.

ACORDAREA DIRECTĂ A CONTRACTULUI DE DELEGARE A GESTIUNI - “REGULILE IN HOUSE”

Potrivit Curții de Justiție a Comunităților Europene (CEJ – cazurile *Teckel* și *Coname*¹⁷), reglementările europene cu privire la licitație nu se aplică dacă sunt îndeplinite simultan următoarele condiții:

- unitățile administrativ-teritoriale exercită, via Asociația de Dezvoltare Intercomunitară, un control direct asupra Operatorului Regional, similar controlului pe care îl exercită asupra departamentelor proprii, cu o influență dominantă asupra tuturor deciziilor strategice și/sau semnificative ale Operatorului Regional (criteriul “controlului similar”);

---

¹⁷ În speța *Teckal* mai multe autorități locale au creat un consorțiu (AGAC) care să gestioneze sistemele de termoficare și furnizare de combustibil unor clădiri ale municipalității, fără a recurge la procedura licitației. Fiecare autoritate contractantă a atribuit în mod individual către AGAC contractul său individual pentru gestiunea serviciului de încălzire etc., ceea ce este similar cu cazul nostru, de vreme ce fiecare autoritate locală atribuie practic partea sa de servicii către operator. De asemenea, în speța *Coname*, CEJ a acceptat că aranjamentul instituțional din acea speță între mai multe localități putea să se încadreze în excepția de tip *Teckal*. Cu toate acestea, jurisprudența care stă la baza regulilor “in house” (*Teckal* și mai ales *Coname*) nu a arătat în mod definitiv că excepția “in house” se aplică acelor situații în care autorități locale se asociază în vederea creării unei entități subordonate care să opereze un serviciu, presupunând un control comun al acestor autorități. Pe cale de interpretare, concluzia ce se impune este că, în situația unui control comun, condițiile din cazul *Teckal* sunt întrunite. Această concluzie este coerentă cu logica acestor condiții, care constă în identificarea cazurilor în care montajul instituțional pentru furnizarea serviciului este realizat în cadrul administrației, nu în condiții de piață, și le este permis autorităților publice să păstreze gestiunea serviciilor în cadrul lor („in-house”), fără a recurge la licitații, fiind logic să li se permită mai puțin decât ceea ce li s-a recunoscut deja, respectiv să colaboreze cu alte entități administrative fără ca pentru aceasta să recurgă la licitație.

- Operatorul Regional efectuează, exclusiv, activități pentru a furniza servicii de apă și canalizare pentru acele unități administrativ-teritoriale care au delegat gestiunea acestor servicii către Operatorul Regional (criteriul “activității exclusive”);
- capitalul social al Operatorului Regional este deținut în întregime de unitățile administrativ-teritoriale care sunt membre ale Asociației de Dezvoltare Intercomunitară, participarea capitalului privat fiind exclusă.¹⁸

---

¹⁸ Manualul național al operatorilor de apă și canalizare, Întărirea capacității instituționale a beneficiarilor viitoarelor proiecte finanțate de UE, România (FOPIP 2), iulie, 2010, pag. 27-32

IX. ANEXA 3.

PROPUNERI DE MODIFICARE A CADRULUI LEGISLATIV

Ca urmare a analizei cadrului legal în vigoare, a experienței altor țări din regiune, în special a României, precum și după o prealabilă consultare a autorităților locale, se propun următoarele modificări și completări la cadrul normativ în vigoare:

I. Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006 // Monitorul Oficial 32-35/116, 09.03.2007 se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 1

Se completează după al patrulea paragraf cu următoarea definiție:

„asociații de dezvoltare intercomunitară - structuri de cooperare cu personalitate juridică, de drept privat, înființate, în condițiile legii, de unitățile administrativ-teritoriale pentru realizarea în comun a unor proiecte de dezvoltare de interes zonal sau regional ori furnizarea în comun a unor servicii publice;”

2. După articolul 10 se introduc următoarele articole:

Articolul 10¹ Dreptul la asociere și cooperarea intercomunitară
(1) Două sau mai multe unități administrativ-teritoriale au dreptul ca, în limitele competențelor autorităților lor deliberative și executive, să coopereze și să se asocieze, în condițiile legii, formând asociații de dezvoltare intercomunitară, cu personalitate juridică, de drept privat și de utilitate publică. Aso-

ciațiile de dezvoltare intercomunitară sunt de utilitate publică, prin efectul prezentei legi.

(2) Asociațiile de dezvoltare intercomunitară se constituie în condițiile legii, în scopul realizării în comun a unor proiecte de dezvoltare de interes zonal sau regional ori al furnizării în comun a unor servicii publice. Autoritățile deliberative și executive de la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale componente își păstrează autonomia locală, în condițiile legii.

(3) Unitățile administrativ-teritoriale pot încheia între ele acorduri și pot participa, inclusiv prin alocare de fonduri, la inițierea și la realizarea unor programe de dezvoltare zonală sau regională, în baza deciziilor adoptate de consiliile locale ori raionale, după caz, în condițiile legii.

(4) Unitățile administrativ-teritoriale au dreptul ca, în limitele competențelor autorităților lor deliberative și executive, să coopereze și să se asocieze și cu unități administrativ-teritoriale din străinătate, în condițiile legii, prin decizii ale consiliilor locale sau consiliilor raionale, după caz.

(5) Pentru protecția și promovarea intereselor lor comune, unitățile administrativ-teritoriale au dreptul de a adera la asociații naționale și internaționale, în condițiile legii.

Articolul 10² Finanțarea asociațiilor de dezvoltare intercomunitară

(1) Asociațiile de dezvoltare intercomunitară se finanțează prin contribuții din bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale membre, precum și din alte surse, în condițiile legii.

(2) Guvernul sprijină asocierea unităților administrativ-teritoriale prin programe naționale de dezvoltare.

(3) Consiliile raionale pot iniția și derula programe raionale de dezvoltare, finanțate din bugetul local al raionului și prevăzute distinct în cadrul acestuia.

Articolul 10³ Organizarea și funcționarea asociațiilor de dezvoltare intercomunitară

(1) Asociațiile de dezvoltare intercomunitară sunt conduse de un consiliu de administrație compus din reprezentanți ai unităților administrativ-teritoriale componente, desemnați de consiliul local sau de consiliul raional, la propunerea primarului, respectiv a președintelui raional, precum și la propunerea consilierilor locali sau raionali, după caz.

(2) Consiliul de administrație este condus de un președinte ales cu votul majorității membrilor săi.

(3) Pentru realizarea obiectivelor proprii, consiliul de administrație poate înființa un aparat tehnic, finanțat din resursele asociației de dezvoltare intercomunitară.

(4) Organizarea și modul de funcționare a consiliului de administrație și a aparatului tehnic sunt stabilite prin actul de înființare și statutul asociației de dezvoltare intercomunitară, aprobate prin hotărârile consiliilor locale, respectiv raionale asociate.

Articolul 10⁴ Prestarea serviciilor publice prin cooperare intercomunitară

(1) Asociația de dezvoltare intercomunitară poate organiza prestarea serviciilor publice în una din următoarele forme:

- a) delegarea gestiunii serviciului public operatorului regional fondat de către toți sau o parte din membrii asociației;
- c) inițierea procedurii de concesionare a serviciului unui sau câtorva operatori privați;

(2) Particularitățile de organizare și prestare a serviciilor publice sunt stabilite de legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402 din 24.10.2002, precum și de alte acte normative în vigoare.

II. Legea serviciilor publice de gospodărie comunală, nr. 1402 din 24.10.2002 //Monitorul Oficial 14-17/49, 07.02.2003 se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 10, litera a), se completează la final cu sintagma „sau ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară”

2. Articolul 14,

Aliniatul (1), se completează după *exclusivă* cu: „ ...,care poate fi exercitată direct sau prin intermediul asociațiilor de dezvoltare intercomunitară”.

Aliniatul (4),

litera c), va avea următoarea redacție: „c) asocierea intercomunitară în vederea înființării, organizării, gestionării și exploatarei în interes comun a unor servicii publice, inclusiv pentru finanțarea și realizarea obiectivelor de investiții specifice sistemelor tehnico-edilitare aferente acestor servicii;”

litera e), se completează după cuvântul *lor* cu sintagma „ ..., individual sau în comun cu alte unități administrativ-teritoriale, ”, iar sintagma *la nivel local sau raional* se înlocuiește cu „la nivel local, raional sau regional”.

Aliniatul (5), după cuvântul *locale* se completează cu „ ..., sau asociațiile de dezvoltare intercomunitară, după caz. ”

3. Articolul 15,

Alineatul (1), după cuvântul *obligații* se completează cu „ ...,

care pot fi îndeplinite direct sau prin intermediul asociațiilor de dezvoltare intercomunitară”.

Alineatul (2), după cuvântul *locale*, se completează cu „ ..., sau asociațiile de dezvoltare intercomunitară, după caz.”

Alineatul (3), după cuvântul *locale*, se completează cu „ ..., sau asociațiile de dezvoltare intercomunitară, după caz. ”

Alineatul (4), după cuvântul *locale*, se completează cu „ ..., sau a asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, după caz. ”

4. După articolul 15 se introduce o secțiune nouă intitulată: „Secțiunea C. Atribuțiile și responsabilitățile asociațiilor de dezvoltare intercomunitară”, cu următoarele articole:

„Articolul 15¹

(1) Unitățile administrativ-teritoriale, reprezentate prin autoritățile administrației publice locale, pot coopera în scopul înființării, finanțării și realizării unor servicii publice, inclusiv a infrastructurii tehnico-edilitare aferente, precum și pentru organizarea, gestionarea și exploatarea în interes comun a acestor servicii.

(2) Cooperarea se materializează prin realizarea unor asociații de dezvoltare intercomunitară, în condițiile prevederilor Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locale, cu modificările și completările ulterioare și a altor acte normative în vigoare.

(3) Asociațiile de dezvoltare intercomunitară își asumă și exercită, pentru și în numele autorităților administrației publice locale asociate, toate competențele și atribuțiile, drepturile și obligațiile pe domeniul strict limitat al serviciului/serviciilor care i-a/i-au fost transferat/transferate.

(4) Asociația de dezvoltare intercomunitară poate decide poate înființa o societate comercială pe acțiuni de interes intercomunitar, al cărei capital social este deținut în totalitate sau în parte de unitățile administrativ-teritoriale care formează asociația, ori poate angaja și organiza procedura legală de concesiune a gestiunii serviciului.

(5) Prevederile alin. (1), (2) (3) și (4) se completează cu prevederile actelor normative specifice fiecărui serviciu public de gospodărie comunală.

(6) Actele juridice de constituire a asociațiilor de dezvoltare intercomunitară și statutul acestora sunt semnate de președinții raioanelor și primarii unităților administrativ-teritoriale implicate în formarea asociației, în condițiile mandatelor aprobate de consiliile raionale sau locale, după caz. În actele juridice de constituire a asociației de dezvoltare intercomunitară se prevăd și bunurile ori resursele financiare reprezentând contribuția fiecărei unități administrativ-teritoriale implicate.

5. Articolul 17

Alineatul (1), litera b), va avea următorul conținut: „b) gestiune delegată;”

6. Articolul 18

Alineatul (1), va avea următoarea redacție:

„(1) În cadrul gestiunii directe, autoritățile administrației publice locale își asumă, în calitate de operator, toate sarcinile și responsabilitățile ce le revin, potrivit legii, privind furnizarea/prestarea serviciilor publice de gospodărie comunală, precum și administrarea și exploatarea sistemelor publice tehnico-edilitare.”

7. Articolul 19, va avea următoarea redacție:

„Art. 19 - (1) Gestiunea delegată este modalitatea de ges-

tiune în care autoritățile administrației publice locale sau asociațiile de dezvoltare intercomunitară, după caz, transferă unuia sau mai multor operatori toate sarcinile și responsabilitățile privind furnizarea/prestarea serviciilor publice de gospodărie comunală, precum și administrarea și exploatarea sistemelor publice tehnico-edilitare aferente acestora, pe baza unui contract, denumit în continuare contract de delegare a gestiunii.

(2) Încheierea contractelor de delegare a gestiunii serviciilor publice de gospodărie comunală se aprobă prin decizii de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii adoptate de consiliile locale, de consiliile raionale sau de asociațiile de dezvoltare intercomunitară, după caz.

(3) În conformitate cu competențele și obligațiile ce le revin potrivit legii, autoritățile administrației publice locale, sau asociațiile de dezvoltare intercomunitare, după caz, păstrează atribuțiile privind adoptarea politicilor și strategiilor de dezvoltare a serviciilor, respectiv a programelor de dezvoltare a sistemelor publice de gospodărie comunală, precum și dreptul de a controla și de a supraveghea:

- a) modul de îndeplinire de către operatori a obligațiilor asumate conform contractului respectiv de delegare a gestiunii;
- b) calitatea serviciilor furnizate/prestate;
- c) parametrii serviciilor furnizate/prestate;
- d) modul de administrare, exploatare, conservare și menținere în funcțiune a sistemelor publice din infrastructura edilitar-urbană, precum și activitatea privind dezvoltarea și/sau modernizarea acestor sisteme, prevăzută de contractul respectiv de delegare a gestiunii;

- e) modul de formare, stabilire, ajustare și aplicare a tarifulor la serviciile furnizate/prestate de serviciile publice de gospodărie comunală.

8. Articolul 20 va avea următorul conținut:

„Art.20. – (1) Desfășurarea activităților specifice fiecărui serviciu public de gospodărie comunală, organizat și realizat în sistemul de delegare a gestiunii, se face pe bază de contract.

(2) Contractul de delegare a gestiunii poate fi:

- a) contract de concesiune;
- b) contract de parteneriat public-privat.

(3) Contractul de delegare a gestiunii va fi însoțit obligatoriu de următoarele anexe:

- a) caietul de sarcini privind furnizarea/prestarea serviciului;
- b) regulamentul serviciului;
- c) inventarul bunurilor mobile și imobile, proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale aferente serviciului;
- d) procesul-verbal de predare-primire a bunurilor prevăzute la lit. c).

(4) Contractul de delegare a gestiunii, indiferent de tipul contractului, va cuprinde în mod obligatoriu clauze referitoare la:

- a) denumirea părților contractante;
- b) obiectul contractului;
- c) durata contractului;
- d) drepturile și obligațiile părților contractante;

- e) programul investițional pentru modernizări, reabilitări, dezvoltări de capacități, obiective noi și al lucrărilor de întreținere, reparații curente, reparații planificate, renovări, atât sub aspect fizic, cât și valoric;
- f) sarcinile și responsabilitățile părților cu privire la programele de investiții, cele de reabilitări, reparații și renovări, precum și la condițiile de finanțare a acestora;
- g) indicatorii de performanță privind calitatea și cantitatea serviciului, stabiliți prin caietul de sarcini și regulamentul serviciului, și modul de evaluare și cuantificare a acestora, condiții și garanții;
- h) tarifele practicate și procedura de stabilire, modificare sau ajustare a acestora;
- i) modul de tarificare și încasare a contravalorii serviciilor furnizate/prestate;
- j) nivelul redevenței sau al altor obligații, după caz;
- k) răspunderea contractuală;
- l) forța majoră;
- m) condiții de redefinire a clauzelor contractuale;
- n) condiții de restituire sau repartiție, după caz, a bunurilor, la încetarea, din orice cauză, a contractului de delegare a gestiunii, inclusiv a investițiilor realizate;
- o) condițiile de reziliere a contractului de delegare a gestiunii;
- p) administrarea patrimoniului public și privat preluat;
- q) structura forței de muncă și protecția socială a acesteia;
- r) alte clauze convenite de părți, după caz.

9. Articolul 21 se completează cu următoarele alineate:

„(3) În cazul societăților comerciale și a întreprinderilor municipale cu capital public majoritar, delegarea gestiunii serviciului poate fi atribuită direct acestora, prin contract de concesiune, odată cu infrastructura aferentă serviciului.

(4) În cazul operatorilor regionali fondați/reorganizați de membrii asociației de dezvoltare intercomunitară, delegarea gestiunii serviciului se atribuie de către asociație direct acestora cu respectarea următoarelor cerințe:

- a) capitalul social al societății comerciale este deținut în totalitate de unitățile administrativ-teritoriale membre ale asociației;
- b) operatorul regional prestează servicii doar membrilor asociației sau doar pe teritoriul unităților administrativ-teritoriale membre ale asociației;

(5) Unitățile administrativ-teritoriale care nu sunt membre ale asociației, pot beneficia de serviciile operatorului regional doar în condițiile articolului 23, alineatul (4) al prezentei legi. În aceleași condiții, unitățile administrativ-teritoriale pot beneficia de serviciile prestate de operatorul fondat de o altă unitate administrativ-teritorială.

10. Articolul 23

Alineatul (1) va avea următoarea redacție:

„(1) Operatorii înființați de autoritățile administrației publice locale, în funcție de raza teritorială în care acționează, pot fi de interes local sau intercomunitar/regional.”

Alineatul (3) va avea următoarea redacție:

„(3) Operatorii de interes intercomunitar/regional se înființează

de către unitățile administrativ-teritoriale pentru a beneficia în comun de avantajele pe care le poate aduce cooperarea în prestarea serviciilor publice de gospodărie comunală. Unitățile administrativ-teritoriale de nivelul doi pot, de asemenea, participa la fondarea și formarea capitalului social al operatorilor regionali.

Alineatul (4) va avea următoarea redacție:

„(4) Operatorii înființați de autoritățile administrației publice locale sau de asociațiile de dezvoltare intercomunitară, după caz, își pot desfășura activitatea și în afara razei teritoriale a acestora, participând astfel pe baze concurențiale la dezvoltarea pieței libere a operatorilor.”

III. La Proiectul de lege privind serviciul public de alimentarea cu apă și de canalizare înregistrat în Parlament cu nr. 258 din 14.06.2013, se propun următoarele modificări și completări:

1. Articolul 4 se completează după definiția *apă uzată industrială* cu următoarea definiție:

„asociație de dezvoltare intercomunitară, cu obiect de activitate serviciul de alimentare cu apă și de canalizare - asociația de dezvoltare intercomunitară, astfel cum este definită de Legea nr. 436/2006, cu modificările și completările ulterioare, constituită în scopul înființării, organizării, finanțării, exploatării, monitorizării și controlului furnizării/prestării serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, inclusiv pentru crearea, modernizarea și/sau dezvoltarea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare.”

2. Articolul 8:

Alineatul (1) se completează după *Autoritățile administrației publice locale de nivelul I* cu „sau asociațiile de dezvoltare intercomunitară, cu obiect de activitate serviciul de alimentare cu apă și de canalizare, după caz.”

Se completează cu un alineat nou, în următoarea redacție:

„(3) Unitățile administrativ-teritoriale se pot asocia între ele în vederea înființării, organizării, finanțării, monitorizării și gestionării în interes comun a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare și pentru înființarea, modernizarea, dezvoltarea și exploatarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente acestuia, în condițiile stabilite prin Legea nr. 436/2006, cu modificările și completările ulterioare.”

4. Articolul 13

Alineatul (1), se completează după cuvântul *locale* cu „sau asociațiile de dezvoltare intercomunitară, după caz.”

Alineatul (13), se completează după cuvântul *locale* cu „sau asociațiile de dezvoltare intercomunitară, după caz.”

Alineatul (17), se completează după cuvântul *locale* cu „sau asociațiile de dezvoltare intercomunitară, după caz.”

BIBLIOGRAFIE ȘI RESURSE UTILE

ACTE NORMATIVE ȘI DE POLITICI

1. Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29.07.94 // *Monitorul Oficial* 1, 12.08.1994
2. Carta Europeană a Autonomiei locale din 15.10.85// Ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr.1253-XIII din 16.07.97
3. Legea nr. 1402 din 24.10.2002 privind serviciile publice de gospodărie comunală // *Monitorul Oficial* nr.14-17/49 din 07.02.2003
4. *Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală*// *Monitorul Oficial* nr.32-35/116 din 09.03.2007
5. *Legea nr. 435 din 28.12.2006 privind descentralizarea administrativă*// *Monitorul Oficial* nr.29-31/91 din 02.03.2007
6. Codului civil al Republicii Moldova adoptat prin legea nr. 1107-XV din 06.06.2002//*Monitorul Oficial* al Republicii Moldova nr.82-86/661 din 22.06.2002
7. Legea nr. 96 din 13.04.2007 privind achizițiile publice// *Monitorul Oficial* 107-111/470, 27.07.2007
8. Legea nr. 179/10.07.2008 cu privire la parteneriatul public-privat// *Monitorul Oficial* 165-166/605, 02.09.2008
9. Legea nr. 1134 din 02.04.97 privind societățile pe acțiuni// *Monitorul Oficial* 38-39/332 din 12.06.1997
10. Legea nr. 220 din 19.10.2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali// *Monitorul Oficial* 184-187/711 din 30.11.2007
11. Legea nr. 436 din 06.11.2003 privind Statutul-cadru al satului (comunei), orașului (municipiului)// *Monitorul Oficial* nr. 244-247/972 din 12.12.2003
12. Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare din 13 decembrie 2013
13. *Strategia națională de descentralizare pentru anii 2012-2015* aprobată prin legea nr. 68 din 05.04.2012// *Monitorul Oficial* nr.143-148/465 din 13.07.2012

PUBLICAȚII, MANUALE ȘI RESURSE WEB

1. Manual privind instrumentarul necesar cooperării intermunicipale, elaborat de către Consiliul Europei, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare și Inițiativa Administrația Locală a Open Society, 2010; http://www.municipal-cooperation.org/images/4/4c/IMC_Toolkit_Manual.pdf
2. John Jackson. Ghid de cooperare intercomunitară. Chișinău 2012.
3. Cooperation among municipalities – a guide for practitioners, UNDP, Bratislava 2006.
4. Manualul național al operatorilor de apă și canalizare, Întărirea capacității instituționale a beneficiarilor viitoarelor proiecte finanțate de UE, România (FOPIP 2), iulie, 2010
5. Good practices in intermunicipal co-operation in Europe, Council of Europe, 2007.
6. <http://cis.gov.md/>
7. <http://www.serviciilocale.md/lib.php?l=ro&idc=75&t=/Publicatii/Cooperare-intercomunitara&>
8. http://www.municipal-cooperation.org/index.php?title=Main_Page
9. http://www.anrsc.ro/index.php?option=com_content&view=article&id=104&Itemid=30
10. <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1133903>